

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 200. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Csütörtök, 1936. szeptember 3.

Gyermeink anyanyelve

A gyermek, akinek szűk keretek között mozgó világában az első elemibe való beiratás az élet nagy és döntő jelentőségű eseményét jelenti, riadtan figyel fel arra a szóra, hogy ez az esemény nem következhetik be, néhány napos halasztást szenved, mert akadályok merültek fel, nehézségek jelentkeznek és zavarok vannak a faji származás körül.

Az első elemi optimista jelöltje nem tudja, hogy korunkban, különösen az utóbbi esztendőben, mily divatos kifejezés lett ez a két szó, hogy: „faji származás”, de ha tudná, akkor se értené, mert hiszen nem hogy a fajjal, de még a származással sincs tisztában és mindössze annyit érez, hogy vágyálmai beteljesülésében némi zökkenő állott be és bár már magán érezte az élet első rangjelzését: az elemista rangot, ez most hirtelen megtagadja őt és bizonytalanra válik.

Az okot a gyermek természetesen nem érti, de a szülő is vakarja a fejét, ő sem érti teljesen, hogy mi is történt a „faji származás” körül és mi az, ami miatt most akadályok gördülnek az elé, hogy gyermekét a felekezeti iskolába írassa.

Ennek a zavaros helyzetnek tisztázása végett szólalt fel Parecz Béla dr., a Magyar Párt arad-i tagozatának elnöke Arad város vezetőségének szerdai ülésén és az érvek egész sorával igyekezett rávilágítani arra, hogy nemcsak hiba, hanem tévedés történt, amelyet sürgősen helyre kell igazítani.

Mi is tulajdonképpen a panasz?

A törvény értelmében a gyermeket felekezeti iskolába csak akkor lehet beírni, ha a szülő előzetesen hatósági bizonyítvánnyal igazolja a gyermek anyanyelvét, illetve azt, hogy a gyermek anyanyelve egyezik a felekezeti iskola előadási nyelvével. Eddig az volt a helyzet, hogy a város közigazgatási osztálya a szülők nyilatkozata alapján állapította meg a gyermek anyanyelvét és adta ki az erre vonatkozó bizonyítványt, az ideán azonban a város olyan blankettákat nyomtatott, amelyekben a faji származás (origina ethnica) szerepel. Abban az esetben pedig, ha valakinek németes hangzású neve van, a közigazgatási ügyosztály a bizonyítványba a faji származásnak a németet jelöli meg, aminek következtében a gyermek a magyar tannyelvű felekezeti iskolába nem iratható be, még akkor sem, ha a közigazgatási ügyosztály kivételes jóindulattal még azt is beírja, hogy a gyermek a családi otthonban a magyar nyelvet beszéli.

Mindezek következtében pedig nagyon sok gyermek arra kényszerül, hogy bár anyanyelve magyar, bár szülei magyarnak vallják magukat és a gyermek a magyaron kívül más nyelvet nem beszél, az állami iskolába iratkozzék be és elveszítse azt a jogot, amelyet számára a törvény biztosít.

A törvény faji származásról nem tesz említést és csak az anyanyelv megállapítására utal. Miképpen kerül be a város nyomtatványába mégis a „faji származás” kifejezése és miért maradt ki a bizonyítványokból az anyanyelv? Ez olyan kérdés, amely az átmeneti bizottság ülésén is felvetődött és amelyre nem hangzott el megfelelő válasz.

Ezeknek a bizonyítványoknak ügye, a ki-

Ellenőrzés alá kerül az egyetemek önkormányzata

Megtáriják országszerte a községi választásokat — Djuvara, Stefanescu-Goanga, Bentina és Antonescu nyilatkozatai

Carol király távirata Titulescuhoz

București-ből jelentik: Szerda reggel iktatták hivatalába Mircea Djuvara-t, az új igazságügyminisztert, akinek Pop Valer volt igazságügyminiszter és Bentina volt igazságügyi államtitkár adták át a miniszteriumot. A távozó igazságügyminiszter és államtitkár mondtak először beszédet, majd Djuvara szólalt fel, aki a következőket mondotta:

— Amikor az igazságügyminisztérium vezetését átvesszem, mindenek előtt a közrend fontos problémáit tartom szem előtt. Elhatározott szándékom, hogy minden erővel és minden rendelkezésemre álló törvényes eszközzel fenntartom a rendet és nyugalmat és meggyőződésem, hogy éppen ezért nagytekjintélyű bírói karra van az országnak szüksége. A bírói kar az a szikla, amelyen a mindennapi élet hullámainak meg kell törniök.

Végül hangoztatta a miniszter, hogy tető alá öhajtja hozni a törvényegységesítés nagy munkáját.

Az egyetemek új rendje

Ugyancsak nyilatkozott Stefanescu Goanga is, az új közoktatásügyi alminiszter, aki a sajtó képviselőit fogadta és a következőket mondotta:

— Az a megbízatásom, hogy az iskolai oktatással, különösképpen pedig az egyetemi oktatással foglalkozzam. Az egyetemek több esztendeje különböző komoly nehézségekkel küzdenek és a különböző jellegű válságok megvárták az egyetemek belső életét, több ízben megakadályozva normális működésüknek menetét. Azok az események, amelyek az utóbbi időben az egyetemeken végbementek, bebizonyították, hogy

a főiskolák életében a rossz mélyebben gyökeredzik, mint ahogy azt gyanítani lehetett.

állításukkal járó nehézség és az a bonvadalom, amely most keletkezett, egyike azoknak az akadályoknak, amelyekkel a kisebbségi szülőknek meg kell küzdeni, ha felekezeti iskolába akarja iratni gyermekét.

Új iskolaév kezdetén vagyunk, amikor a kisebbségi szülő ismét ott áll a választáson és előtte a kérdés: hova irassam gyermekemet? A felekezeti iskolába, vagy pedig az állami tanintézetbe? A felekezeti iskolába való beiratás a kisebbségi szülő számára több kiadással jár, de ugyanakkor egy másik, döntő tényezőt is hoz magával: a gyermek anyanyelvén való oktatást.

A kisebbségi szülő lelkiismereti kérdésnek tekinti, hogy gyermeke ismerje anyanyelvét és kulturáját és ugyancsak a lelkiismeret szava, a jövő élet lehetőségeinek biztosítása paran-

Éppen ezért a kormány elérkezettnek látta a pillanatot, hogy az egyetemeken a rendet helyreállítsa és rendkívül szigorú intézkedéseket léptessen életbe a főiskolák jó és normális működésének, de ugyanakkor megfelelő eszközökkel történő ellátásának biztosítására, mert az egyetemek csak így, megfelelő anyagi feltételek mellett teljesíthetik hivatásukat. Ennek megfelelően új egyetemi szabályrendelet készül a főiskolai élet megrendszabályozására, valamint a rend és fegyelem megerősítésére.

Az egyetemek önrendelkezését határozottabb formában körvonalazzuk majd,

hogy bizonyos téves magyarázatokat kiküszöböljünk, mert ezek alkalmul szolgáltak a nyugodt ügyvitel megzavarására. A szellemi önrendelkezés önmagától értetődően kiterjed a közigazgatási és pénzügyi önrendelkezésre is. Ez utóbbiakat azonban az államnak ellenőriznie kell. Hangsúlyozni kívánom, hogy *hiba volt az a nézet, mintha a tanszakok és az egyetemi tanárok ugyancsak önrendelkezéssel bírnak.* Célunk, hogy ne létezzék többé ellenőrzés nélküli önrendelkezés és éppen ezért a közoktatásügyi miniszternek lehetőséget biztosítunk az ellenőrzésre, amint hogy az ellenőrzés munkájába a főiskolai rektorokat és dékánokat is bekapcsoljuk. A dékánok a főiskolai tanárokat, a rektorok a dékánokat, a miniszter pedig a rektorokat ellenőrzi.

Feltett szándékom annak megszüntetése,

hogy a főiskolai tanárok és tanulók között bármilyen pénzügyi viszony álljon fenn,

ami az egyetemi illetékeket érinti. Minden illetéket a diákság szükségletének fedezésére használunk fel, a diákok eltartásának, laboratóriumok és könyvtárak fedezésére fordítjuk.

— A diákok hibája — folytatta az alminiszter — hogy politikai szervezetet alakított-

csolja azt is, hogy a gyermek megismerje az állam nyelvét. Az pedig kétségtelen, hogy az állam nyelvét is jobban ismerheti meg, abban hamarabb válhat otthonossá, ha azt anyanyelve segítségével, az erre és az erről való fordítással tanulja.

A tandíj és a könyvvásárlással kapcsolatos gondok mellett Arad-on most a kisebbségi szülőknek, aki elemista gyermekét felekezeti iskolába akarja beírni, szembe kell néznie az anyanyelvi bizonyítványok gondjával is. Megtörténik-e ennek az utóbbi sérelemnek gyors orvoslása, az egyelőre még kérdéses. A jelek szerint azonban rövidesen le kerül ezekről a bizonyítványokról a „faji származás” gyakran önkényes megjelölése, annál is inkább, mert az nem törvényes határozat alapján került oda.

tak és politikát vittek az egyetem életébe, ahelyett, hogy az egyetemeken kívül intézték volna el ezt. Ez az oka annak, hogy zavargások fordultak elő.

Ki akarom kiűzből a politikát az egyetemekről, úgy a tanárok, mint a diákok köréből.

Uj intézkedések a közrend érdekében

Bentoiu, a belügyi kormány új alminisztere ugyancsak nyilatkozott tervéről. Az újságírók kérdést intéztek az alminiszterhez:

milyen intézkedéseket léptet életbe a közrend biztosítása érdekében, a miniszternács határozatal értelmében.

Az alminiszter rámutatott arra, hogy az elvben elhatározott intézkedések egyelőre még szerkesztés alatt állanak. Hangsúlyozta azonban, hogy

az állam rendje mindenkiel szemben biztosított, bárki is szándékozzék azt megzavarni.

Hetenkint egyszer vagy kétszer — mondotta a miniszter — miniszterközi értekezletre ülnek össze a belügyi, igazságügyi és közoktatásügyi tárcák vezetői, valamint államtitkárai, hogy a sürgősen megoldandó kérdéseket megtárgyalják. Ami az egyetemek rendjét illeti, a szakminiszternek sok teendője akad és hasonlóképpen sok munka vár az igazságügyminiszterre is. Ami a belügyi kormányt illeti, az elmúlt két nap alatt érintkezésbe léptem az alárendelt hatóságokkal, hogy megvizsgáljam: milyen utbaigazításokra és intézkedésekre van szükség. E célból tanácskozásokat folytattam a csendőrség és rendőrség vezetőivel és ugyanebből a célból összehívtam a megyefőnököket, hogy határozataim ismertetésével körzetükben az alkalmazandó intézkedéseket megfelelően utbaigazítsam, valamint hogy a való helyzetről tájékozódjak.

Megkérdezték az újságírók a belügyi alminisztert:

Miképpen szervezik meg a munkatáborokat.

— mire Bentoiu alminiszter a következőket válaszolta:

Meghosszabbítják a kivételes intézkedések érvényét

— E pillanatig semmiféle végleges határozat nem történt. Mégis, a munkatáborokat megszervezzük és látni fogják, hogy a munkatáborok akkor is megvalósíthatók és akkor is tudnak dolgozni, ha demokratikus párt kormánya létesíti azokat, mint ahogyan a liberális párt is demokratikus alakulat. A munkatábo-

A diákegyesületeket kizárólagosan csak akadémiailag szervezzük meg és ezek az egyesületek csakis akadémiai célokat szolgálnak. Jóképességű elemekre van szükségünk és minden segédeszközt a megfelelő képességű diákok rendelkezésére bocsátunk. Mindehhez pedig — fejezte be az alminiszter szavait — a kormány és a hatóságok támogatására van szükségem.

rok nem jelentenek egyebet, mint munkaalkalmat ama ifjak számára, akik iskolán kívüli is gyümölcsözteszteni óhajtják életerejuket.

Ami a cenzurát és az ostromállapotot illeti, eme intézkedéseket szeptember 15-ike után további hat hónappal meghosszabbítjuk.

A községi választások elhalasztásáról szó sem lehet.

A Lupta rámutat arra, hogy ami a mun-

Királyi elismerés és köszönet Titulescunak

Öfelsége a király táviratot intézett Titulescu volt külügyminiszterhez, akinek elismerését és köszönetét fejezi ki a külügyi tárca élén az ország érdekében kifejtett tevékenységéért.

Az új kormány első ténykedései

Cancicov pénzügyminiszter tegnap délelőtt vette át hivatalát. Antonescu volt pénzügyminiszter megköszönte a tisztviselők támogatását és kérte, hogy a jövőben utódát is hasonló támogatásban részesítsék. Erre annál is inkább szükség van, mert a költségvetési keret két milliárd lelel, tehát azzal az összeggel emelkedik, amelyet a hadsereg felszerelésére kell fordítani.

Ugyancsak ma vette át tárcájának ügyét dr. Costinescu volt kereskedelmi és iparügyi minisztertől Pop Valer. Délelőtt 11 órakor Antonescu külügyminiszter és Badulescu államtitkár átvették a külügyminisztérium vezetését.

Stojadinovic Jugoszláv miniszterelnök a következő táviratot intézte Tătărescu miniszterelnökhöz:

— Az új kormány átalakításával kapcsolatban kérem, fogadja legjobb szerencsekívánataimat. Meg vagyok győződve arról, hogy az a baráti viszony, amely a két szövetséges állam, valamint a kisantant és a Balkán-szövetség országai között fennáll, csak erősödni fog.

Tătărescu miniszterelnök az alábbi távirattal válaszolt:

— Jókívánságaiért fogadja szívből jövő köszönetemet. Minden eszközt fel fogok használni arra, hogy a kisantant és a Balkán-szövetség államai között fennálló jóviszonyt megerősítem. Kormányom célja, miként a mult-

katáborokat illeti:

az államnak szabadságában áll bizonyos kategóriákba besorozandó egyéneket három esztendőre munkatáborokba internálni.

Ezeket a kategóriákat legfőbb kéziratban határozták meg és politikai vélemény szerint elsősorban azok jönnek számításba, akiket az egyetemekről eltávolítanak, például képpen, mert politikát folytattak, függetlenül attól, hogy politikai állásfoglalásuk a jobb, vagy a baloldal melletti színvállás-e. Más kihágásokért is alkalmazható lesz a munkatáborba való internálás. Az a vélemény alakult ki, hogy a munkatáborok szervezési szabályzata kiegészítő része lesz az egyetemek rendjének biztosítására vonatkozó határozatoknak és a politikai gárdák feloszlását célzó intézkedéseknek. Párhuzamosan intézkedéseket léptetnek életbe az értelmiségi munkanélküliséget illetően is, aminek az adatgyűjtésére a most következő összeírás alkalmával kerül sor.

ban volt, a jövőben is az lesz, hogy a két nép közötti baráti kapcsolatokat még szorosabbá tesszük.

A nemzeti-parasztpártnak Bucuresti-ben tartózkodó vezetői tegnap este a Dorobesti-ből visszatért Mihalache lakásán sürgős értekezletet tartottak. Ma Mihalache Madgearuval tárgyal. Mihalache egyébként Ghelmegeanu-t bízta meg azzal, hogy Costachescuval közölje a párt vezetőségének határozatait. Állítólag arról is szó van, hogy

a párt a gárdák feloszlása ügyében az uralkodóhoz fordul.

Titulescu rövidesen visszatér

Ghelmegeanu el is utazott Iasi-ba, ahol részt vesz a nemzeti-parasztpárt moldoval tagozati elnökeinek Costachescu elnökelete alatt tartandó ülésén. A Iasi-i ülésen a moldoval nemzeti-parasztpárti gárdák vezetői esküt tesznek.

Cap-martini jelentés szerint Titulescu állapota annyira javult, hogy rövidesen visszatérhet Romániába. A volt külügyminiszter hír szerint már pénteken megérkezik. Titulescu környezetében cáfolják azt a hírt, mintha a kormány felajánlotta volna neki Románia állandó népszövetségi képviselőt.

A „Curentul” részletes tudósítást közöl a

Az amerikai nagybácsi

Irta: CHARLES TORQUET

Ubalde Marmouset egy szép napon megállapította, hogy elköltötte az utolsó garast is, amelyet apjától örökölt. Rövid ideig habozott, aztán elhatározta, hogy elmegy és megpróbálja megfogni amerikai nagybátyját, aki szerencsére már visszatért az újvilágból és a Rue Vaugirardban lakott. Így is tett. Elment Faustin bácsihoz, aki irodájában igazi amerikai módra, feltűrt ingujjal, szájában roppant szivarral, lábával az asztalon fogadta. Mielőtt köszönt volna, a falra mutatott, amelyen tábla függött: „Beszéljen gyorsan és világosan. Az ön idejével nem törődöm, de az enyém pénzt ér.”

— Rendben van, — felelt Ubalde — éppen ezért jöttem. Egy kis pénzt vagy időt, ahogy neked jobban tetszik.

— Mindenkinek pénzre van szüksége, fiam, — felelt a bácsi — akinek nincs, annak keresnie kell. Éppen ezért olyan kevés az időm.

— Ezt mindenki tudja, bácsi, nekem azonban készpénzre van szükségem. Nem olyanra, amelyet megkerestem, hanem amelyet kapok.

— Rossz helyre jöttél, fiam. Én magam kerestem a pénzemet és vigyázok rá. Jól megfizetem, aki segít keresni, ami marad, azt a magam céljára fordítom. Nem jó dolog másokra számítani, hidd el.

— Látom, kemény a száma, mint a kő...

— Mint a kő.

— Figyelmeztetek, hogy az öngyilkosságba kergetsz, mert nincs egy vasam se és nem marad más hátra, mint hogy megöljem magam.

— Isten veled te naplopó, nem tehetek érte semmit.

Ubalde elgondolkozva ment le a lépcsőn. Szóval nem ad az öreg. Akkor ki kell csikarni tőle. Töprengve ment hazafelé és mire hazaért, már meg is volt a terve. Felhívta a rendőrséget és bejelentette, hogy tíz perccel ezelőtt gangszterek megfenyegették, hogy elrabolják. Védelmet kért. Ezután mingyárt elment hazulról és egy nyilvános telefonállomásra talált, ahol beszélt meg mindenre kapható orvostanhallgató barátjával, Elzéar Fumeronnal. Elzéart egy menilmontani kis kávéházban hamarosan kitanította és a fiatalember szívesen vállalkozott, hogy segít a nagybácsi megsarolásában.

Ubalde Marmouset mingyárt hozzá is fogott. Újabb nyilvános telefonállomásra felhívta nagybátyját és a következőket közölte vele:

— Az ön unokácsét elfogtuk, — mondta erősen angolos franciassággal — szerények vagyunk és mindössze százezer frankot kérünk ezért a fiatalemberért, aki testvérek között is többet ér. Holnap ön egy levélben megkapja a fiatalember egy hajfürtjét. Ha három napon belül nem kapjuk meg a pénzt, akkor a fiatalember egyik fülét küldjük el, újabb három nap múlva a fiatalembert kénytelenek leszünk eltenni láb alól, mert nem táplálhatunk egy ilyen inycet. Tul sokba kerül...

Faustin bácsi a fülebotját se mozgatta erre a hírre. De mikor másnap egy hajfürtöt kapott és negyednap egy fület, akkor megijedt. (A füleket Elzéar játszva szerezte meg a klinikán.) Még habozott és elhatározta, bevárja a második fület. Amely meg is érkezett. Erre Faustin bácsi azonnal a „Bilincs” magánnyomozóhoz fordult, amely nevében találkat beszélt meg a rablókkal. Elzéar nagyon ügyetlen volt. A Pére Lachaiseben adott találkat és ott a detektívek úgy lefogták, mint a pinty. Elzéar megszeppent és sietve bevallotta, hogy Ubalde itt várja a sarkon egy kávéházban. Mire a nagybácsi kifizette a „Bilincs” magánnyomozóvállalat számláját, Elzéart pedig köszönetre sem méltatva, eltávozott.

Másnap Ubalde vidáman mosolyogva látogatta meg nagybátyját. Az öreg mozdulatlan arcra fogadta, Ubalde megkérdezte, hogy tetszett a tréfa. Majd élénken érdeklődött, hogy eléggé megállította-e nagybátyja szívét, számíthat-e végre nagyobb összegre.

— Uram, — felelt az öreg jéghidegen — én egy pimasz és én önt nem ismerem. Szegény unokácsémből nem maradt egyéb, mint ez a hajfürt és ez a két fül. A füleket bebalzsamoztatom és intő példaul mindig itt fognak állni iróasztalomon. Ha pedig valamely csoda folytán szegény unokácsém még mindig életben lenne, akkor biztosan éppen úgy nincsen füle, mint a falnak sincsen. Isten önnel.

Ubalde belátta: az öregtől lehetetlenség pénzt kapni.

tegnapi minisztertanácsról és jelenti, hogy a kormány rendfenntartó intézkedései meg fogják hozni a kívánt eredményt. Bentoniu belügyi alminiszter tegnap a rendőrség, csendőrség és sziguranca vezetőivel tanácskozott és közölte velük mindazokat az utasításokat, amelyek a belső rend fenntartásával állanak kapcsolatban.

Azokat a tisztviselőket, akikről kiderül, hogy szélsőséges szervezet tagjai, nyomban eltávolítják állásukból.

23.645 pályázó közül:

Nyolcszázezer leies díjat nyert egy arad-i uricsalád sarja

Meyer Ada: a Lelong, Jenny és Chanel-pályázat győztese Amerika legdivatosabb ruhatervezője lett, aki ma Hollywood sztárjai számára dolgoztk. — Két évvel ezelőtt volt Arad-on a divattervezés új csillaga

Körülbelül két esztendeje annak, hogy egy fel-tűnően szép, barnahaju, karcsu és izléselesen elegáns urileány keltett feltűnést az arad-i előkelő társaságokban. Arad-on lakó nagynénjénél, dr. Re-metey Károly özvegyénél, aki jelenleg Szondy Géza esperes felesége, volt látogatásban az urileány, akinek szépségét, finom és díszkrét eleganciáját mindenütt megcsodálták, ahol a városban megfordult. Kothmayer Ada akkor még nem sejtette, hogy hamarosan nagy világlapok közlik fényképét és a maga szórakoztatására üzött passziója révén Amerika egyik legdivatosabb tervezője lesz.

Kothmayer Ada amerikai leány már, mert Newyorkban született, ahol édesapja a nagy amerikai metropolis egyik legnagyobb klubjának igazgatója. Édesanyja révén fűzik szoros kapcsolatokat Arad-hoz. Már esztendővel ezelőtt készített ruhaterveket saját izlése szerint és úgy az édesanyja, mint ő, az általa tervezett ruhákban járt. Tervezési kurzust is végzett, azonban csak a maga passziójának kielégítésére dolgozott az amugy is vagyonos szép urileány. Életének fordulópontját az a hatalmas hirdetés jelentette, amely az összes világlapokban megjelent és amelyben a párisi divatkirályok: Lelong, Jenny és Chanel pályázatot hirdettek a legjobb női ruhatervekre. *Első díjként ötezer dollár készpénz, egy szép ezüst serleg és egy háromhónapos párisi tanulmányút szerepelt.*

A pályázatnak sikere volt, a világ minden részéből özönlöttek a legjobb divattervezők munkái. Kothmayer Ada egyik rokona szintén elolvasta a pályázatot és rábeszélésére és biztatására az urileány 16 rajzot küldött be. *Összesen 14 nemzet 23.645 tervezője versenyzett a jelentős díjért és még inkább a díjnyeréssel járó világhírnévért.* Néhány héttel ezelőtt pedig távirat érkezett Kothmayer Rudolf Bronx-Creston Avenue, 2588. számú házába:

Mayer Adát — ezen a művésznéven küldötte be pályázatát — értesítették, hogy a huszonhárom és félezer pályázó közül az ő munkáit találták legjobbnak és ezért az első díjat neki ítélte.

A nagy siker nem maradt sokáig titokban és hamarosan újságírók árasztották el a bronxi házat, a nagy amerikai lapok közölték Mayer Ada fényképét, életrajzát, megemlítették, hogy előkelő magyar család sarja, akinek kiejtésén — bár Newyorkban született — még mindig érezni egy kis idegenes hangszólyt, versenyezve dicsérték szépségét és tehetségét. A New York Evening Journal hosszú cikket írt, amelyben megfelelő helyet szentelt a pályanyertes három kreációjáról, amelynek nevei: Turkesztán, Eastern Parade (husvéti parádé) és Rainbow (szivárvány). A Sunday News egy cikk keretében fényképet közöl egy ruháról, amelyet ugyancsak Mayer Ada tervezett és amelyben megoldotta azt a problémát, hogyan lehet ugyanis a ruha délutáni és estélyi ruha. Az amerikai magyar lapok is hízegő cikkekben emlékeztek meg a magyar urileányról és a legelőkelőbb londoni és párisi újságok szintén részletesen foglalkoztak Mayer Ada sikerével.

Amerika felfigyelt az új tehetség nevére és néhány nap múlva már megérkezett a reális eredmény is: *Betta Davis, ismert hollywoodi filmsztár, táviratilag rendelt magának ruhakreációkat.* Ez az ötlet ugylátszik, nemcsak Betta Davis agyában merült fel, mert

egymásután érkeztek a világhírű amerikai filmsztárok ajánlatai, sőt a Fifth Avenue milliárdoshölgyeknek megrendelése is

TOGAL - TABLETTA BEVÁLT SZER
Rheumánál | Hüléseknél (grippénél)
Köszvénynél | Ideg- és
Ischiásznál | Fejfájásoknál

Togal nemcsak a fájdalmat enyhíti, hanem a betegség okozóit is megsemmisíti. Kiválasztja a hűgsavat és elpusztítja a bacillusokat. De csak TOGAL-t vegyen! Togal nem pótolható más szerrel! Gyógyszertárban és drogériában kapható.

világ elzárkózott társasága — körében tudják, hogy Mayer Ada, a Fashion Academy körülrajongott hallgatója, Amerika leghíresebb divattervezője lett.

Tegnap érkezett levél Arad-ra Szondy Gézá-néhoz, amelyben unokahuga beszámol arról az ünnepegről, amelynek keretében az ezüst serleget átnyújtották. Franciaország legnagyobb és legszebb óceánjárójának, az S. S. Normandie fedelzetén rendeztek cocktail-partyval egybekötött divatbemutatót és ez alkalommal történt meg a pályázaton elnyert serleg ünnepélyes átadása. A levél még egy érdekes és az aradiakat érdeklő közlést tartalmaz:

Mayer Ada bejelenti, hogy a jövő év januárjában, vagy februárjában, mielőtt Párisba utazna, Arad-ra jön, hogy nagynénjét meglátogassa és egy-két hétig a vendége lesz.

A 18 esztendő szép urileány ezuttal előreláthatólag Arad-on is az érdeklődés középpontjába kerül.

Kothmayer-Mayer Ada elindult a karrier útján. Már eddig is annyit ért el, amennyi sok más társának pályafutása végén kínálkozik, de Mayer Ada nem elégszik meg ennyivel, 18 évének minden energiájával és életerejével küzd tovább... és talán nincs messze az idő, amikor azoknak sorába kerül, akik a világ sokmillió asszonyának diktálják a divatot...

Marosi Rudolf

Parecz Béla dr. interpellációja a gyermekek anyanyelvének kérdésében

a városvezetőség ülésén. — Milyen bizonyítványokra van szüksége az iskolaköteles gyermeknek a beiratkozáshoz?

Parecz Béla dr., a Magyar Párt aradi tagozatának elnöke, a város vezetőségének szerda déli előtti ülésén szóváltette azokat a nehézségeket, amelyek az ugynevezett anyanyelvi bizonyítványok kiadása körül tapasztalhatók. A törvény értelmében ugyanis, mielőtt az elemibe kerülő gyermekeket a felekezeti iskolába beiratnák, a szülőknek bizonyítványt kell szerezniük a gyermekek anyanyelvével.

— Ez azért szükséges, — mondotta Parecz Béla dr. — mert a törvény előírásainak megfelelően a gyermek csak olyan felekezeti iskolába iratható be, amelynek előadási nyelve egyezik a gyermek anyanyelvével. A szóban levő bizonyítványokat a város közigazgatási ügyosztálya állítja ki és eddig az volt a helyzet, hogy az anyanyelvet a szülők nyilatkozata alapján vezették be a bizonyítványba. Az idén azonban a nyilatkozatok blankettáin a „faji származás” kifejezés szerepel és a közigazgatási ügyosztály a faji származás feltüntetése mellett csak azt hajlandó még a bizonyítványba foglalni, hogy a szülők állítása szerint a gyermek otthon, a családban milyen nyelvet beszél. *Az ilyen bizonyítványt az iskolák nem merik elfogadni, másrészt pedig gyakran előfordul, hogy olyan gyermekekre, akinek németes hangzású a neve, de akiknek anyanyelve magyar, azt írják, hogy német származásuk és ezért ezek nem iratkozhatnak be a magyar előadási nyelvel rendelkező felekezeti iskolákba.*

Az interpellációval kapcsolatban Popa Gligore, a közigazgatási ügyosztály főnöke elmondotta, hogy a tanügyi hatóságoktól a város átiratot kapott, amelynek értelmében az anyanyelvet oly módon kellene megállapítani, hogy a gyermek szülei a legutóbbi népszámláláskor milyen anyanyelvet vallottak be. Ezt azonban nem vehetik alapul, mert a népszámlálás iratai Bucuresti-ben vannak. Ezért határoztak úgy, hogy a bizonyítványokba a faji származást veszik.

Parecz Béla dr. ekkor újból szót kért és hangsúlyozta, hogy a törvényben faji származásról szó sincs és az csak anyanyelvről intézkedik. Éppen ezért a leghelyesebb az lenne, ha a város akár a fertálymesterek információja, akár pedig a közigazgatási ügyosztály főnökének személyes tapasztalata révén győződjön meg a gyermekek anyanyelvével.

Hosszas vita után az átmeneti bizottság Cotioiu Romulus dr. elnök javaslatára úgy határozott, hogy megérdeklő a tanfelügyelőségtől, hogy a közoktatásiügyi miniszterium nem szabott-e meg kritériumokat arra, hogy az anyanyelvet miképpen állapítsák meg. A tanfelügyelőséggel Popa Gligore személyesen lép érintkezésbe, úgy, hogy a válasz huszonnégy órán belül a város vezetőségének birtokában van és csak azután döntenek véglegesen a kisebbségi szempontból oly fontos kérdés felől.

Négy díj várja Arad-on az országos bicikliverseny résztvevőit

Arad város vezetőségének ülésén Tripa Mihail gépüzemigazgató tett részletes jelentést az országos bicikliverseny résztvevőinek szeptember 5-iki fogadtatásának előkészületeiről, amelyről már rövidesen beszámoltunk. *A főbulevard baloldalán e napon teljesen leállítják a forgalmat, mert Oradea felől ezen a vonalon futnak be a versenyzők.* Az arad-i rövid, alig egy órás ittartózkodásuk alatt a város és a megye uzsonnát ad.

Arad város egyébként az első arad-i származású beérkezőnek ezer leies díjjal kedveskedik. A megye, mint ismeretes, ezüstkupát ad az első beérkezőnek, az első román beérkező viszont 2000 leies jutalmat kap, míg a csendőrpáramsnokság az első csendőrversenyző részére ad 2000 leit.

Az országkörüli kerékpárverseny negyedik szakaszát, amely Cernaui és Vatra-Dornei között folyt le, a következők nyerték: 1. Tudose, 8 óra 6 perc, 2. Gallienne, 3. Grgac, 4. Kutschbach 8 óra 7.5 perces idővel.

BRANIA

CSÜTÖRTÖK, 6, 14 ÉS 24 ÓRAKOR

Mindent a gyerekekért.

Kaland szerelem, üldözés és sok-sok humor.

Chester Morris

Sally Eilers

A „szakállas parancsnok” útja a hatalomig

Új ember a világpolitikában:

Rydz-Smigly tábornok

A párisi tárgyalások sorsdöntő személyiséggé avatták a lengyel fővezért — Legendák és anekdoták Rydz-Smiglyről a lengyel nép ajkán — Európa egyetlen „paraszt-diktátora”

Párisból jelentik: A francia fővárosban szokatlanul ünnepélyes fogadtatásban részesítették a vasárnap délután odaérkezett Rydz-Smigly tábornokot, a lengyel hadsereg főparancsnokát. Míg máskor a világ nagyságai szinte észrevétlenül futnak be Párisba, addig a lengyel generalisszimusz megérkezését valószínűsítő ünnepélyre, katonaság vonult ki, a politikai élet nagyságai kivétel nélkül megjelentek a Gare de l'Est-en s a baloldal vezérei sem hiányoztak,

annak ellenére, hogy Rydz-Smigly a bal oldallal merőben ellentétes kormányformát képvisel.

Eltagadhatatlan, hogy a fogadtatás ünnepélyességének célja voltak. *A franciák mindent elkövetnek, hogy a lengyeleket visszahódítsák a francia érdekkörbe és elidegenítsék a németektől.*

A kibontakozás Rydz-Smigly tábornok személyétől függ.

A hideg, magas, tarfejű katona szláv és mégis erélyes arcával ma Lengyelország ura.

Pilsudski leghivatottabb utódja, aki ugyanolyan népszerűségnek és tekintélynek örvend a lengyel nép körében, mint a hallgatag marsall. Lelki beállítottságában, nyugalomában és zárkózottságában sok, Pilsudskihoz hasonló vonás van s így nem csoda, ha a kontinuitás nem szakadt meg s a lengyel nép gondolatvilágában ugyanolyan misztikus és legendás alak Rydz-Smigly, mint elődje volt.

A tábornok pályafutása

Ebből az alkalomból, amikor Rydz-Smigly személyén át világtörténelem keletkezik és aggodó lelkek fordulatot remélnek, vagy fordulattól félnek, nem érdektelen Rydz-Smigly döntő jelentőségű személyével foglalkozni. A lengyel generalisszimusz, aki a háttérből a lengyel politikát és közéletet igazgatja, 1886-ban született. Merész katonai pályát futott be és a világháború alatt kezdettől fogva részt vett a Pilsudski-féle lengyel légió szervezésében és mindig a nagy vezér helyettese volt. *A háború után az orosz-lengyel háborúban ő volt a lengyel hadsereg legeredményesebb hadvezére s neve azóta népszerű.* A Pilsudski-puccs megszervezésében is vezetés szerepet játszott s azóta mindig a marsall közvetlen környezetéhez tartozott. Később a katonai tudományok mellett a politika és a diplomácia rejtelmeibe is beavatott mestere.

Most történik először, hogy Beck ezredes, vagy más diplomata helyett, lengyel tábornok megy nyugatra politikai kiküldetéssel

s az elintézendők bizonyára fontosak, ha Rydz-Smigly személyesen vette kezébe az ügyek irányítását és senki másra nem bízta.

Párisi tudósítóirodánk, a Mitropress Rydz-

Smigly franciaországi látogatása alkalmával érdekes anekdotákat közöl a tábornok életéből. Ezek a kis történetek az életrajznál jobban megvilágítják Rydz-Smigly személyét, jellemét és beállítottságát.

„A parasztlak tábornok”

Rydz-Smigly lengyel paraszt családból származott, ellentétben Pilsudskival, akinek ősei hercegi címet viseltek. Ennek ellenére a nép fia és az előkelő körökből származó marsall kitűnően megértették egymást. De Rydz-Smigly nem lett hűtlen származásához s amikor a lengyel hadsereg főparancsnokságát átvette, szükségesnek tartotta, hogy a lengyel parasztságot magához kapcsolja. Az a tett, amit akkor végzett, először vet fényt Rydz-Smigly kétségtelenül meglevő politikai s diplomáciai tehetségére. A tudósokra bízta, hogy ássanak ki a történelemből egy olyan eseményt, amely a lengyel parasztlak kiváló katonai és lovagi tulajdonságait bizonyítja.

A történészek megállapították, hogy egy galíciai parasztvezér parasztlak élén, háromszáz évvel ezelőtt véresen visszaverte a tatárok és a kozákok támadását.

BUTTINGER TERÉZ

továbbra is vállal **2 lelért**

3681 gallór mosást és vasalást

Str. Consistoriului 35. kapu alatt

lobbra az első álló

Az esemény emlékét óriási ünnepekkel ülték meg Lengyelországban és 120.000 parasztlak vonult föl boldogan a parasztlak erényeinek

Egy nagy változás.

Elérkezett azonban a nap, amikor Rydz-Smigly kénytelen volt megválni gyönyörű körszakállától. 1918. októberében, a központi hatalmak összeomlása előtt, amikor Pilsudskit a németek Magdeburgban internálták, a lengyel légiók is szervezetlenül, szétszakadozva várták a változást. A tisztekben és a katonákban a központi hatalmak nem bíztak már.

Rydz-Smigly elmenekült a tábori csendőrök elől és az őserdőkben bujdosott.

Összeesküvészerűen intézte innen a titkos lengyel katonai szervezetek ügyeit és sikerült is rendet teremtenie a szétszúllott légióban.

Oroszországba akart menni, hogy a lengyel katonai erőket megszervezze és visszahozza Lengyelországba. Csak úgy juthatott át a határon, ha föl nem ismerik. *Hosszu lelki-tusa után levágatta szakállát* és sima arcával tényleg átjutott a határon. Eljött november 11-e: Pilsudski visszaérkezett Magdeburgból és Varsóban Rydz-Smigly csapatai diadalmasan várták. Az első, aki boldogan e'je jött, Rydz-Smigly volt. Pilsudski ránézett, látszott, hogy nem ismeri meg, csak néhány pillanat

jubileumára. Ezóta a parasztlak Rydz-Smiglyt hűségesen követik.

— *A mi tábornokunk* — mondogatják.

A tábornok fiatal korában a krakói művészeti akadémia növendéke volt. Ma is szívesen festeget és a közelmúltban adjutánsát, Albrecht ezredest is lefestette. Amikor a modelltől megkérdezték, hogy nem unja-e a hosszú állásokat, Albrecht ezredes nevetve válaszolt:

— A tábornok egyszerűen ránrivá: *Vigyázz! Abban a pillanatban megmerevedek és ha arra gondolok, hogy feljebbvalóm van előttem, úgy állok ott, mint a cövek. Elég a tábornoki jelzést látni és két óra hosszat sem mozdulok meg.*

A tábornok festő-karrierjére emickezett egy másik anekdóta is. A lengyel légionisták 1916-ban Galiciában eredményesen ütköztek meg a tulnyomó orosz csapatokkal. A oroszok fedezet nélkül, széles, nagy tömegekben, hullámot hullámra küldve nyomultak elő Rydz-Smigly gépfegyverei ellen. A parancsnok fejét csóválva mondogatta segédtsíztjének:

— *Ezek az oroszok! A festő-perspektíva szabályait be nem tartva lépik el a terepet; nem csoda, ha lekasaboljuk őket.*

Rydz-Smigly fiatalon lett ezredparancsnok. Éppen ezért 1914-ben szakállt növesztett, hogy legalább tizenöt évvel idősebbnek lássék. Ezenkívül szokása volt, hogy súlyos pillanatokban ujjai köré csavarta szakállát. Katonái ebből tudták, hogy súlyos-e a helyzet, vagy sem.

— *Még nincs baj* — mondogatták — *az ezredes még meg sem érintette a szakállát.*

A parancsnok hidegvére közmondászerű volt a lengyel légióban. Pilsudski tudta, hogy minden tekintetben megbízhat Rydz-Smiglyben. Amikor az oroszok egyszer veszélyesen támadtak, Rydz-Smigly magához intette barátját, Koc hadnagyot (később miniszter, a Lengyel Bank kormányzója és kiváló pénzüember lett) s a front egyik legveszélyesebb pontjára küldte. A hadnagy bölintott és elment azokba a lövészárkokba, ahol a légionisták kezdték elveszteni bizalmukat.

Kült az árok peremére s a legnagyobb pergőtűzben nyugodtan borotválkozni kezdett.

A hidegvér megnyugtatta a katonákat.

Rydz-Smigly a csata után mosolyogva magyarázta:

— *En küldtem oda, hogy borotválkozzék meg. Szívesen mentem volna magam, de nem akartam szép szakállamat egyetlen csata kedvéért földözni.*

mulva látta, hogy legkitűnőbb munkatársa áll előtte.

— *Sokkal csinosabb így szakáll nélkül* — mondogta nevetve Pilsudski és ettől kezdve Rydz-Smigly számára borotvált arccal, tar föl jár, mint egy római cészár.

1920-ban Rydz-Smigly a legvakmerőbb támadásokkal törte meg az e'önyomuló oroszok vonalát. A varsói győzelem előtt, az ukrániai lengyel offenzíva idején a harmadik lengyel hadsereg, amelynek parancsnoka volt, nehéz helyzetbe került. A tábornok megtudta, hogy az oroszok Kozlatyn közelében bekerítették seregének déli szárnyát.

— *Csapatunk gyűrűbe kerültek?* — kérdezte. — *Mi sem egyszerűbb: törjék át a gyűrűt és jelentsék nekem.*

A lengyelek pontosan teljesítették Rydz-Smigly parancsát és kiszabadultak a kelepceből.

Vajon sikerülni fog-e ez alkalommal a francia-lengyel nézeteltérések diplomáciai gyűrűjét is szétörnie?

CORSO-MOZGO
Sept. 3.

Jegyelővétele
ma, csütörtökön
délután 11-1-ig
Telefon 565.

ÜNNEPÉLYES SZEZONNYITÓ DISZELŐADÁS!
MARLENE DIETRICH és GARY COOPER világhílmje.

„A V Á G Y”

Ez a film, mely a nézőt elviszi a nagy indulatok szerelmek világába, egy olyan filma'kctás, amely valóban magával ragadja a nézőt.

Pótműsor: A legújabb Paramountjournal és A régi Moscovia színes film.

Előadások kezdete hétköznapon 5. 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órakor. Szombaton és ünnepeken délután 3-kor.

CORSO-MOZGO
Sept. 3.

Jegyelővétele
ma, csütörtökön
délután 11-1-ig
Telefon 565.

A miniszterium elfogadta a pékiparosok kívánságait

Arad-megyei vezetősége megkapta az „Oficiul Central al valorificaril grăului” legújabb rendelkezését — A pékek is süthetnek 5 kg-os kenyert

Az új rendszer már is életbe lépett Arad-megye egész területén

Az arad-megyei prefektúra vezetősége szerdán délután új rendelkezést bocsátott ki a pékek és a magánosok kenyérsütési rendszerére vonatkozólag. Az Aradi Közlöny legutóbbi számban szánoltunk be róla éppen, hogy a városvezetés Popa Gligore közigazgatási osztályfőnököt bizta meg, hogy közvetlen tárgyalásokat kezdjen a pékek helyi érdekképviselőinek vezetőségével, annak érdekében, hogy egy új városi szabályrendelet keretében egyeztessék össze a központi gabonaértékesítő hivatal, a nagyközönség és a pékek szakmai érdekeit: ezeket a tárgyalásokat azonban egész új irányba tereli a központi gabonaértékesítő hivatalnak az az újabb rendelkezése, melyre érkezett meg a megyei prefektúrára 176.88 szám alatt.

Az új rendelkezés helyt ad az országos pékipari képviselő intervenciójának, amennyiben kimondja, hogy az eddigi rendelkezéseket megmásként

a pékek jogában áll, hogy ezentúl is süthessenek 1—2—3—4—5 kilogrammos kenyert,

de semmire sem olyan súlyukat, amelyek egy gyéd, vagy egy fél kilóval meghaladják bármely kenyér típus méreteit. Öt kilónál nagyobb kenyér sütése a pékek forgalma részé tilos. A magánosok részére a pé-

számát, súlytípusát és minőségét pontosan bevezetni a regisztrációba. A hatósági közegek a fenti rendelkezést kötelesek lelkiismeretesen, de minden sikanéria nélkül ellenőrizni. Az ellenőrzést az új rendelkezés a városok, községek vezetőségére, a mezőgazdasági és kereskedelmi kamarákra hárítja. Az utóbbi rendelkezés megsértése esetén kirótt bírságok ellen

A munkát és a békét hangsúlyozta Göbbels német propaganda-miniszter Olaszországban

A német propagandaminiszter nyilatkozott Velencében

Milánóból jelentik: Göbbels dr. német propagandaügyi miniszter olaszországi látogatása után Velencében nyilatkozott a Corriera della Sera munkatársa előtt és a következőket mondotta:

— Bizonyára akadnak olyanok, akik rossz szándéktól fűtve titkos politikai célokat sejtnek az olasz miniszterek németországi és a német miniszterek olaszországi látogatása mögött, pedig semmi titkolni való sincs. Ugyanazon utakon párhuzamosan haladunk, lépéseink egyformán erőteljesek.

Mi tiszteletben tartjuk a mások jogait, de ugyanakkor elvárjuk, hogy a mi jogainkat is tiszteletben tartsák. Elismerjük más nemzetek jogait az élethez, de mások is ismerjék el a mi jogainkat. A kommunizmus háborút, zűlést jelent, ami könnyen átterjedhet a határokon, mi pedig ezzel szemben a békét, a belső rendet akarjuk.

Göbbels nyilatkozata után az egyik olasz újságíró örömmel emlékezett meg az olimpiai játékok alkalmával Berlinben töltött napjairól. Göbbels ekkor feléje fordult és a következőket mondotta:

— Megmutattuk a külföldi vendégeknek Németország új arculatát, a rendet, a fegyelmet és az egyöntetű törekvést, hogy Hitler segítségével újjáépítsük Németországot. Az a meggyőződésem, hogy az olimpiai játékok közelebb hozták egymáshoz a népeket.

MEGNYILT AZ ÚJ
AUFRICHT-fatelep
Str. Raicu No. 15. Gyermekkorház mellett. (Autobusz megálló) TELEFON: 69.

kek vőnt csakis 6 kilónál nagyobb kenyert sütnék, kisebbet semmi esetre sem. A magánosok által sültetett kenyér mentes a bélyegilletékek kötelezettsége alól, viszont magánosok nem hozhatnak forgalomba kenyeret; egyes kivételt ez alól a rendelkezés alól a peci kenyérárúások képeznek, akiknek ügyét külön rendelkezések szabályozzák.

Azok, minden általuk sültött kenyér kilogramja után fizetik a bélyegilletékeket.

„Oficiul Central al valorificaril grăului” újabb rendelkezésének értelmében a pékek kötelesek az általuk sültött kenyerek

célunk ugyanaz: munka és béke népeink számára.

Megsemmisítette a törvényszék az arad-megyei Sicula községben tartott választás eredményét

Szerdán hozott döntést az arad-i törvényszék főelnöki osztálya az arad-megyei Sicula községben lefolyt választások ügyében. Né-

hány héttel ezelőtt tartották meg a sicula-i községi választásokat, amelyeken a nemzeti-parasztpárti lista győzött. A választások ellen a közigazgatási törvény értelmében dr. Hentiu Gheorghe ineu-i ügyvéd, képviselő fellebbezést nyújtott be az arad-i törvényszékhez, azzal az indokolással, hogy a nemzeti-parasztpárti lista vezetője, dr. Montia Octavian ineu-i ügyvéd, aki ineu-n is lakik és nem lehet Sicula községben tanácsos.

A fellebbezést szerdán délelőtt vizsgálta felül dr. Moldovan Sabin törvényszéki főelnök-helyettes, aki teljes egészében helyt adott Hentiu dr. érvelésének és megsemmisítette a nemzeti-parasztpárti listát, győztesnek deklarálva a törvény értelmében a liberális listát. A döntés írásbafoglalása után az ügy iratait továbbították az arad-i megyei prefektúrának, a határozat végrehajtása céljából.

Félfántcsontból készített áll, bordacsontból fülporcogó

r. Aufricht Gusztáv arad-i származású egyetemi tanár nyilatkozik Budapesten a plasztikai sebészet legújabb csodáiról

Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt Budapestre érkezett dr. Aufricht Gusztáv, az arad-i származású amerikai egyetemi tanár, aki jelenleg a Columbia egyetemi plasztikai sebészeti tanára. A budapesti újságírók ez alkalommal beszélgetést közöltek dr. Aufricht dr.-ral, aki elmondta az újságírók, hogy a Columbia egyetemén csak orvosokat képeznek tovább és rendszeres gyógyítás folyik az egyes klinikákon.

— Amerikában már úgy járnak az emberrel plasztikára, — jelentette ki, — mint ahogyan például itt a fogorvoshoz járnak.

Aufricht dr. eseteket mesélt el, amikor baseball-mérkőzéseken megsebesült férfiak és autószerencsétlenségek alkalmával eltorzult emberek nyakát vissza régi formájukat plasztikai műtét által. Orvosok, színészek, politikusok, tanárok, akiknek élete a nagy nyilvánosság előtt folyik le, végezetnek számos esetben

műtétet. Fontos szerepe van a plasztikai sebészetnek a ráknál, mert a megoperált beteg arcot plasztikai operációval állítják ismét helyre. Elmondta az arad-i származású orvos, hogy egy kubai emberen, akinek arca egy tűzvész alkalmával torzult el, hogyan segített. A hasáról ültette át a bőrt az arcára, azonkívül elefántcsontból készített neki állat. Egy másiknak bordacsontból készített fülporcogót és a fülkarimához szükséges bőrt az illető nyakáról szabta ki. Főként alkalmazottaknál fontos a jó megjelenés, mert az amerikai főnökök az első benyomásból ítélve döntenek el, alkalmaznak-e a jelentkezőt, vagy nem.

Az arad-i származású orvos kijelentette, hogy pihenés céljából tartózkodik Budapesten és ezalatt még csak tanácsot sem ad szakkérdésekben. Aufricht Gusztáv dr. nyilatkozatát Arad-on is sokan érdeklődéssel olvasták, ahol az amerikai egyetemi tanárnak kiterjedt baráti és tisztelői köre van.

CENTRAL 5, 7¼ és 9¼ órákor
Utolsó:

Francho rózsája.

JOHN BOLES GLADYS SWARTHOUT.

Következő műsor: **SHANGHAI.** Finom és előkelő tónusban bonyolódik le

ezzen film meséje a szerelemről és szeretőiről. — Főszereplői: Charles Boyer, Loretta Young, Warner Oland.

H I R E K

Stalin menekül

Londonból jelentik: Moszkvában híre jár, — bár hivatalosan cáfolják — hogy Stalin nagy beteg, állítólag súlyos májbeteg. Megerősíti ezt az a tény is, hogy a vörös diktátor nem vett részt a georgiaiak színházának megnyitó előadásán, noha a kiváló társulat az ő kívánságára érkezett Moszkvába.

Ujabb moszkvai jelentések szerint Stalin hazájába, Georgiába utazik néhány heti üdülésre. Állítólag a közfelháborodástól tart és ezért határozta el magát az utazásra. Az utat páncélvonaton teszi meg és nagyarányú elővigyázatossági intézkedéseket tettek utjának zavartalanúsága érdekében. Nem lehetetlen, hogy már el is utazott Moszkvából.

Híre jár annak is, hogy Trotszkij esetleg Franciaországba költözik. A párisi jobboldali lapok élesen tiltakoznak a terv ellen. Trotszkij két titkárát mára várják a francia fővárosba.

A Matin szerint Trotszkij két titkára, akiket kitasítottak Norvégiából, Franciaország felé igyekeznek. A Figaro szerint a Trotszkij-párt mai párisi környéki nagygyűlésén követelni fogják a Zinovjev-per revíziója céljából egy nemzetközi bizottság kiküldését.

— ERŐS ÉJELI LEHÜLÉS. Lassan gyengülő északnyugati szél, változó felhőzet, legfeljebb pár csepp eső, a nappali hőmérséklet nem változik lényegesen, az éjszaki lehűlés erősödik.

— Szobrot állítanak fel Elisabeta királyné-Carmen Sylva emlékének a Kulturpalota előtt. Dr. Botis Theodorné kezdeményezésére a városvezetőség elhatározta, hogy az ország költői lelkű egykori első királynéjának, az iróni nevével világszerte ismert Elisabeta királyné emlékeztérére mélyszobrot állít fel a Kulturpalota előtti park valamelyik megfelelő részén. Elisabeta királyné szobra az iróni Carmen Sylva emlékeztétét fogja kifejezni és céljaira a város 5000 leit adományoz.

— Javult az influenzás svéd király állapota. Stockholmból jelentik: Az influenzában szenvedő svéd király állapota lényegesen javult.

— Lloyd George Németországba utazott. Londonból jelentik: Lloyd George fia és leánya kíséretében tegnap reggel elutazott Németországba. A háború kitörése óta ez az első eset, hogy a kitűnő angol politikus Németországba utazik, ahol földművelésügyi és lakásügyi kérdéseket tanulmányoz. Beavatott helyen úgy tudják, hogy Lloyd George Hitler kancellárral is találkozni fog.

— A francia légügyi miniszter București-ben. București-ből jelentik: Pierre Cott francia légügyi miniszter szeptember 25-én a fővárosba érkezik egy francia légügyi küldöttség élén. A francia népfronthoz kormány légügyi miniszterét ünnepélyes fogadtatásban részesítik, majd az uralkodó is fogadja Pierre Cottot. A francia légügyi miniszter meglátogatja a román légirai egységeit és fontos megbeszéléseket folytat Caranfil légügyi államtitkárral. A francia vendégek tiszteletére egész sor ünnepélyes fogadást rendeznek.

— Megnyílt a világ ifjainak kongresszusa. Genéből jelentik: A világ ifjainak kongresszusát tegnap nyitotta meg Henry Rolin belga szenátor. A kongresszuson nem jelentek meg a német, az olasz és a délamerikai államok küldöttjei. A kongresszuson a gazdaság, szociális és a béke biztosításának feltételeit és az ifjúságnak a nemzetközi kérdésekben való kötelezettségeit tárgyalták.

— Százezer leit loptak el a timișoara-i kereskedelmi kamara titkárától. Timișoara-ról jelentik: Vakmerő lopás történt tegnap délelőtt a Banca Naționala helybeli fiókjának pénztártermében. Tizenegy óra után megjelent a pénztárnál Kókay Károly, a Kereskedelmi és Iparkamara titkára, aki 110.000 leit vett fel a Kamara számára. Reda főpénztáros százezer leit bankjegyekben, tízezer leit pedig százezer leites ércpénzzel fizetett ki. Mialatt a százezer leites számlálgatta, egy rendkívül szemfüles és vakmerő tolvaj pillanatok alatt benyúlt az aktatáskába, kicsusztatta a százezer leit és máris eltűnt. Néhány pillanattal később a titkár észrevette a bankjegyek eltűnését és arról nyomban értesítette a Banca Naționala tisztviselőit, akik telefonon nyomban jelentést tettek a rendőrségen a százezer leites lopásról.

— Dr. Bejan Romulus alprefektus bucurești-i útja. Luca belügyminiszter, mint ismeretes, csütörtökre az ország összes megyei vezetőit a fővárosba rendelte. Arad-megye részéről dr. Bejan Romulus alprefektus utazott el szerdán délután București-be.

1300 ember maradt munka nélkül egy svéd áruház leégése miatt

— Négymillió svéd koronára becsülik a kárt —

STOCKHOLMBÓL jelentik: A svéd fővárosban ma óriási tűzvész pusztított. Egy hatalmas ruházati áruház leégett. A kár négy millió svéd korona. Az áruház 1300 főnyi személyzete munkanélkül maradt.

— Uj családi sírboltba helyezték Goldis Vasile földi maradványait. Az elmúlt napokban érdekes aktus folyt le az arad-i felsőtemetőben. Goldis Vasile volt kultuszminiszter földi maradványait exhumálták, majd koporsóját áthelyezték az új családi sírboltba. A szertartáson, amelyen kizárólag az elhunyt családjának tagjai jelentek meg, Vafian és Păcătianu esperesek jelentek meg, akik rövid egyházi szertartást tartottak. Az egészségügyi hatóságok részéről dr. Cucu Vasile városi főorvos jelent meg.

Parcellázzák a „Patria” telekkomplexumát

Hónapokkal ezelőtt megírtuk, hogy a „Patria” fatermelő r.-t. — arad-i üzemeinek szünetelése folytán — a Bul. Regele Ferdinand, Calea Radnei, Str. Decembrie és Str. Bolinteanu által határolt telekkomplexuma parcellázásának tervével foglalkozik. Ez a terv most jutott a megvalósulás stádiumába. Értesülésünk szerint a parcellázást az Aradmegyei Takarékpénztár fogja megejteni, mely intézetnek ügyészi irodája már meg is kezdi a telkek árúbabocsátását.

— 300.000 leit városi szubvenció az arad-i püspökség számára. A városvezetőség 300.000 leit szavazott meg az arad-i orthodox román püspökség részére. Az összeget a püspökség a megyei templomok karbantartására fordítja.

DIAK HARISNYAK,
SZVETTEREK legolesobban
STRASSER-cégnél.
8986

— Cotliou Romulus dr. az új közigazgatási törvényről tett érdekes nyilatkozatot, melynek kiegészítésül közöljük, hogy az a rendelkezés, mely megengedi, hogy a parlamenterek is vállalhassanak polgármester-jelöltséget, nem módosítás következménye, hanem az eredeti új törvényesség átmeneti intézkedéseinek részében már kezdettől fogva bennfoglaltatott. Így tehát félreértés volna azt hinni, hogy az új községi választásokra való tekintettel bármilyen módon módosították volna a törvény szövegét. Cotliou dr. egyébként a jövő héten megkezdte információs tárgyalásait a helyi pártok vezetőivel a községi választások kérdéseire vonatkozólag.

— Súlyos beteg Geduly Henrik evangélikus püspök. Budapestről jelentik, hogy Geduly Henrik evangélikus püspök Nyiregyházán súlyosan megbetegedett. Budapestre szállították, ahol állapotában némi javulás állott be.

— Közel negyedszázad év múlva tért vissza a fogságból. Budapestről jelentik: Cikora György szarvasi lakos most tért vissza 24 esztendő orosz fogságából.

Teljesítmény!

— Ah, mily fáradt szegény...! Nem csoda, ötmillió embernek tartott egyszerre előadást a rádió-stúdió!

Csütörtökön nyílik meg az elővételi pénztár a Peer Gynt szabadtéri előadásaira

Az az élmény, amelyben a közönség szombaton és vasárnap a Nyári Szinkörben részese, felejthetetlennek ígérkezik. Egy kikistályosodottan művészi tudású színész: Forgács Sándor rendezésében pompás tudású színészek eddig talán soha Arad-on nem látott keretek közötti színpadok között csodálatos drámáját, Peer Gynt különös történetét. A Nyári Szinkör nyitott színpada, melynek bőséges tere a színpadi építkezés egyszerű arányait szolgálja, erre a két napra tehát művészi események színhelyévé válik, s a közönségnek nemcsak Ibsen mondanivalóját, Grieg gyönyörű kísérőzenéjét a hatásos, látványos színpadi kiállítás, a korhű jelmezeket, a nagyszánu személyzet nyüzsgő mozgását csodálhatja, hanem külön-külön értékelheti a kitűnő együttes minden egyes tagjának remekbeszabott alakítását. Elismerés jár ki a rendezőség ötletének, ahogyan az előadást átvitte a Nyári Szinkör nyitott színpadára, ahol a felnyitott kapuk mögött az égboltozat adja meg a fenséges háttérrel, itt legalább a közönségetsem befolyásolhatja az esős, vagy hűvös idő. Az előadás színvonalát elsősorban Forgács Sándor, azután Bárdy Teréz, Horváth Mici, Dálnoky János, Paál Magda, Gömör Emma, Karsay Böske Agai Margit, Jávör Alfréd, Olasz Lajos, Bihar Zoltán jelentik. Jegyeket már csütörtöktől lehet váltani a téli színház elővételi pénztáránál és a tanácsot követ, aki jegyről idejében gondoskodik.

— Gyermekparalízis járvány miatt csak október 1-én nyílnak meg a bucurești-i iskolák. București-i tudósítónk jelenti: A bucurești-i egészségügyi tanács azt a javaslatot tette a közoktatásügyi miniszteriumnak, hogy a fővárosi iskolákban a gyermekparalízis-járvány miatt csak október elsején kezdődjen a tanítás. A közoktatásügyi miniszterium elfogadta az egészségügyi tanács javaslatát és így a fővárosi iskolák csak október 1-én nyílnak meg kapuikat.

— Fantasztikus hír a trianoni szerződés felmondásáról. Budapestről jelentik: Hivatalos helyen megcáfolják az egyik külföldi táviratirodának azt a híreit, amely szerint a magyar kormány elhatározta, hogy felmondja a trianoni békeszerződés katonai pontjait. (Rador.)

— Kisdedek makacs székszorulásánál a nagyobb gyermekek gyomorbelihurutjánál eggel felkeléskor már egy negyedpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet is kitűnő sikerrel adhatunk. Az orvosok ajánlják.

— Agyonverte szeretője férjét. Satmar-ról jelentik: Szükségség község határában a hű kelők borzalmasan megcsontított középkorú férfi holttestére találtak. A holttest fejét hatalmas tej-szeccsapás tette felismerhetetlenné, míg az alsó tet köbor kutyák marcangolták szét. A rendőrségi vizsgálat a nyomozás során az áldozat balkarján tetoválást fedezett fel, amely „Saprea Vasté, Aiud, 1930.” felirást viselt. A hatósági vizsgálat ezen a nyomon elindulva megállapította, hogy Saprea 1928-ban gyilkosságot követett el és ezért 14 évi fegyházra ítélték. Büntetését az aiudi fegyházban töltötte le, ahol barátai révén tudást szerzett arról, hogy felesége egy falubeli legénygel csalja meg. A fegyenc ez év júniusában megszökött a fegyházból s egyenesen a falujába ment. Nappal a csendőrtől való félelmében az erdőben bujkált, ahonnan csak éjjel merészkedett elő. Megleste feleségét és a csábító legényt, akit felelőségre vont. A legény ekkor fejszét ragadott és agyonütötte a szökött rabot. A csendőrség megállapította, hogy a gyilkosságot Pop Petre legény követte el, akit nyomban le is tartóztattak. A nyomozás most a rab feleségének szerepét tisztázza a gyilkosságban.

— Estélyi ruha posztóból. Párisban már posztóból készítik az estélyi toaletteket. A divat minden változásáról beszámol a Párisi divat új száma, amely pompás tartalommal jelent meg.

Községi választás lesz Pâncota-n

Tíz község tanácsost választanak szeptember 17-én

Arad város vezetésége, mint ismeretes, október hó 1-ig levezeti az arad megyei községekben, ahol még interim bizottság van, a község tanács választásokat. Az első ilyen választást szeptember hó 17-én tartják meg Pâncota-n, ahol a község lakossága tíz község tanácsost fog választani. A választási rendeletet dr. Bejan Romulus alprefektus az elmúlt napokban adta ki.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 20.20, London 15.44 és egynegyed, Newyork 305 és háromnegyed, Milánó 24.15 Amsterdam 208.32 és fél, Berlin 123.35, Prága 12.67. és fél, Varsó 57.70, Belgrád 7.00, Bucuresti 2.50.

— Vége a week-endnek. A közigazgatási hivatali szolgálatban szeptember hó 1-től kezdve megszűnt a week-end. Így tehát ezentúl hétfőn délelőtt is dolgoznak a közigazgatási hivatalokban.

— A község tanácsosok napidija. A megyei prefektura rendeletileg közli a megyei község tanácsosok vezetőivel, hogy a község tanácsosok napidija husz lei, melynél magasabb nem lehet.

— Felfüggesztik a zsidók bevándorlását Palesztinába. Jeruzsálemből jelentik: Itt elterjedt hírek szerint számolnak azzal, hogy legközelebb felfüggesztik a zsidók bevándorlását Palesztinába. A palesztinai zsidó szervezetek már értesítették az európai kivándorlási hivatalokat, készüljenek arra, hogy szeptember 9-én ideiglenes bevándorlási tilalmat léptetnek életbe.

— Nagyarányu vámcsalást leplezték le Galati-ban. Galati-ból jelentik: Nagyarányu vámcsalást leplezték le az itteni kikötőben. A vizsgálat adatai szerint a Dengl és Kleimann timisoara-i cég hamis vámbejelentéssel a „Capi Pino”-hajóra 75 tonna árut rakatott. A timisoara-i céget 400 ezer leies bírsággal sújtották, a hajót pedig egyelőre rakományával együtt zár alá helyezték.

SZÖMÖRKÉNYI MAGDA mozgásművészeti intézete

ezidén teljesen újirányu, izig-végig modern tananyagával lepi meg tanítványait. A tanítás szeptember hó 15-én veszi kezdetét. Beiratások szept. hó 1-től minden d. e. 11-1-ig. d. u. 5-8-ig eszközöltetnek Bul. Dragatina 12. földsz.

3923

— Dziubek Vladimírné temetése. Nagy részvét közepette kísérték utolsó útjára Dziubek Vladimírné, a köztisztviselő és közszeretben álló jótékony arad-i uriaszonyt. A gyászmenetben az előkelő rokonságon kívül az elhunyt tisztelői nagy számban vettek részt. Délután öt órakor kezdődött a temetési szertartás, amelynek végeztével az impozáns gyászmenet a felső temetőbe vonult, ahol a család sirkertjében helyezték örök nyugalomra az elhunytat. A koszorú és virágcsokrok egész halmaza borította be a friss sírhalmot, utolsó üdvözléssel az örökre elköltözöttnek. Szeptember 3-ikán csütörtökön délelőtt gyászmise lesz az elhunyt lelki üdvéért az arad-i minorita templomban.

— Arad-i asszony öngyilkossági kísérlete. Zuder Sándorné, akinek tizenhat esztendő leánya, mint annak idején jelentettük, néhány nappal ezelőtt megmérgezte magát és meghalt, a Mures-be ugrott. A szerencsétlen asszonyt két katona mentette ki és ezek átadták a rendőri hatóságoknak. Itt Zuder Sándorné elmondotta, hogy azért kísérelt meg öngyilkosságot, mert két héttel ezelőtt elhagyta a férje, néhány nappal ezelőtt pedig leánya öngyilkos lett.

— Budavár visszafoglalásának emlék-tünnep-ségei. Budapestről jelentik: Budavár visszafoglalásának 250 éves évfordulója alkalmából rendezett emlékünnepek ma délelőtt 10 órakor kezdődtek, a koronázó templomban tartott nagy misével. A misén megjelent Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, a magyar kormány tagjai, a külföldi küldöttségek, a diplomaták és sok előkelőség. A misét Serédi Jusztinián dr. hercegprímás pontifikálta és utána diszmenet vonult végig a váron addig a bástyáig, ahol a keresztény sereg elsőnek tört be. Itt leleplezték az akkor el-esett hősök emlékművét és leleplezték az agg Abduramán Abdi pasárat. Budavár hősi védőjének a síremlékét is körülbelül azon a helyen, ahol el-esett a harcokban.

— CSOBOD JANOS dentist hazaérkezett.

— MA az alantí gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand.
WEISZ, Piata Avram Iancu.
BERGER, Calea Saguna.

— Ausztria belső kölcönt vesz fel, hogy fegyverkezzenek. Bécsből jelentik: A Weltblatt jelentése szerint az osztrák kormány nemzeti gyűjtést akar rendezni, amelynek eredményéből repülőgépeket építenek. Az Havas-iroda e jelentéssel kapcsolatban megjegyzi, hogy ezt a hírt hivatalosan nem erősítették meg még, ő azonban úgy értesült, hogy az osztrák kormány belső kölcönt bocsát ki és az a terve, hogy annak összegéből megkezdje hadserege modern fel-fegyverzését.

— Három cirkusz érkezik Arad-ra. A városvezetés megadta hozzájárulását, hogy a Kratyl-, Impera- és a Moş-cirkuszok a szokott feltételek mellett előadásokat rendezhessenek Arad város területén.

Meghalt a Frommer-pisztoly

magyar feltalálója

Budapestről jelentik: Frommer Rezső, a róla elnevezett pisztoly feltalálója, a Budapesti Fegyvergyár tiszteletbeli igazgatója, felsőházi tag, tegnap 68 éves korában budapesti lakásán elhunyt.

— Egy univerzális szer a fájdalmak ellen. „Közlöm Önökkel, hogy a Togal-lal nagyon jó tapasztalataim vannak. Togal-t rheumás fájdalmak ellen használtam s el kell ismernem, hogy a fájdalmak teljesen elmúltak. — Megkísérletem azután Togal-t migrén (fejidegzsába) ellen szedni, itt sem maradt el a jó hatás, úgy, hogy a Togal azóta állandóan kéznél van a házamban, mint univerzális gyógyszer mindenféle fájdalmak ellen s azért is alkalmazzuk szívesen, mert csodálatosképpen soha semmiféle mellékhatást nem vettünk észre, mint máskor más szereknél. Duschenek Elza, Timisoara.” — A Togal gyors és biztos hatású gyógyszer rheuma, köszvény, idegzsába és hátizomfájdalmak, álmatlanság, spanyolnátha és hűléses megbetegedések ellen. Togal kiválasztja a húgsavat, baktériumölő, tehát a bajt gyökerében támadja meg.

— Lebontják Budapesten a 150 éves Orczy-házat. Budapesti jelentések számolnak be arról, hogy lebontják a körülbelül 150 éves Orczy-házat, amely Budapestnek egyik legnagyobb üzlet-háza volt. A hatalmas, uccákra kiterjedő és a Károly-körút baloldalán lévő bérpalota teljesen lakhatatlanná vált és helyébe most 14 bérpalotát építenek, átlagosan négy-ötemeleteseket. Az építkezők harminc évi adómentességet kaptak. Az Orczy-háznak érdekes arad-i vonatkozásai vannak, mert építője báró Orczy Lőrincz, egykor Arad főispánja volt és az ő intervenciója folytán kapta Arad a szabad királyi városi címet.

Gyorsaság

— Mondd kérlek, miben halt meg szegény feleséged?

— Az orvos nem tudta megállapítani. En azt hiszem, hogy túl gyorsan élt.

— ???

— Amikor eljegyeztem, öt évvel volt fiatalabb, mint én és amikor meghalt, tudtam meg, hogy tíz évvel volt idősebb nálam.

— A migrén és az idegesség azon esetei, amelyek a gyomor- és bélműködés zavaraiából erednek, gyakran már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz használata által is megszűnnek. Az orvosok ajánlják.

— A vonat elé vetette magát egy oradea-i mozi-jegyszedő. Oradea-ról jelentik: Borzalmas öngyilkosság történt az oradea-i—venetia-i vasuti pályaudvaron. Nemsokára azután, hogy a beúsi vonat elhagyta a venetia-i állomást, tul a raktáron, közel a mázsálóhoz, a vasutasok egy rettene-tesen, felismerhetetlenségig összeroncolt férfi holttestet találtak. A holttest ruháját átmotozták és Nagy István nevére szóló igazolványt találtak nála. Az öngyilkosság, — bár semmi bucsú-írás nem volt nála, — kétségtelenné lett, mert Nagy István sokan ismerték és tudták róla, hogy amióta a volt Filmpalace-moziból, ahol jegyszedő volt, leépítették, súlyos anyagi helyzetben tengődött. Valószínű tehát, hogy efeletti elkeseredésben vetette magát a robogó vonat kerekéi alá.

Téves adatok alapján

vették el az oradea-i premontrei rend vagyonát. — A rend már 1930-ban megkapta a jogi személyiséget

Oradea-ról jelentik: Ismeretes, hogy a premontrei rend vagyonának telekkönyvi elvételére egyik legfőbb indok az volt, hogy a rendnek nincs jogi személyisége Romániában s így itt vagyona sem lehet. Ezt az állítást világosan megcáfolja az a kormányhatósági leirat, amely a premontrei rend romániai külön szervezetét közjogi személyiségnek kifejezetten elismeri s még a most elvett vagyonát is a rend javára igazolt tulajdonként említi.

A telekkönyvi hatóság erre a kormányhatósági ténykedésre sem volt tekintettel. Így történhetett meg, hogy a rend vagyona átirásáról szóló végzést a romániai premontrei rend főnökségéhez nem is kézbesítették, hanem a jászóvári rendfőnökséghez küldötték. A közjogi személyiség elismeréséről szóló leirat többek között a következőket mondja:

Tekintettel Oradea város 12.602—1936. számú bizonyítványára, melyben igazolja, hogy a Rend 1850-től máig működött. Románia területére külön szervezkedett és hogy tagjai román állampolgárok Frei Gusztáv kivételével, aki azonban 5.132—1929. szám alatt az igazságügyi miniszteriumhoz kérvényt nyújtott be az állampolgárság elnyerése végett;

Tekintettel arra, hogy a Rendnek ingatlan vagyona van és pedig az oradea-i 3159. számú telekkönyvi betétben és az 1-es számú santmartin-i betétben, ami kitűnik a fenti városi bizonyítványból;

Tekintettel a Felekezeti Törvény 36-ik szakaszára és a Concordátum XVII-es szakaszának 1. és 2. bekezdéseire, a Miniszterium elismeri az Oradea-i Premontrei Rend közjogi személyiségét.

Bucuresti, 1930. május 22-én.
Miniszter h. Igazgató fi.
(kiolvashatatlan) (kiolvashatatlan)
(P. H.)

52.929—5.994. szám.

A fenti leiratot a miniszterium az országos hivatalos lapban is közzétette. Megjelent az 1930. november 15-én a Monitorul Oficial 259-ik számának 14757-ik oldalán.

— Tetszhalott újszülött. Lipszani-ból jelentik: A sakeni kórházban Mihalache Toader Elena Co-tusca községbeli asszony egy gyermeknek adott életet, akiről az orvosok megállapították, hogy holtan született. A temetőbe szállították az újszülött holttestét és éppen el akarták földelni, amikor a kopsorsóból sirást hallottak. Nyomban kibontották a kopsorsót és megállapítást nyert, hogy a csecsemő él. A kórházba vitték vissza, ahol azonban néhány óra múlva meghalt.

— „A kemény dió” a Borsszem Jankó legújabb számának karakterisztikus címlapja Gáspár Antal mesteri tollából. Képen és szövegben foglalkozik a lap Buda jubileumi ünnepével, a meginduló színházi szezonnal, a Kátrány-üggyel és minden társadalmi és politikai eseménnyel.

— Hogyan él külföldön a híres magyar primadona? Erről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket a Délibáb ul száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Meghívó.

A Grădiştel Rom. Kath. Kőr
szeptember hó 5-én, szombaton este

szeszonyító bálát rendez,

melyre ezuton hívja meg az érdeklődőket

8925

a Rendezőség.

— Sertésvész és anthrax Arad-megyében. A megyei főállatorvosi hivatal hivatalos kimutatása szerint az elmúlt hónapban a sertésvész és az anthrax megbetegedések csökkenő tendenciát mutatnak a megye területén. Sertésvészfertőzéses udvar Zaderlac-on 34, Engelsbrunn-ban 7, Glogova-on 21, Sânleani-ban 3, Livada-n 11, Tohestiben 2, Seitin-ben 1, Hodoşbodrog-on 1, Semlac-on 1, Buteni-ben, Siria-n 10 áll hivatalos felvigyázás alatt, míg anthrax-esetek Sagul-on 3, Halmagiu-n pedig egy esetben állapított meg.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A piacon uralkodó drágaság miatt az elővásárlási tilalom újbóli bevezetését kérte Vulpe Iosif helyettes átmeneti bizottsági elnök

A városvezetés legközelebbi ülésén a fogyasztók és a Kereskedelmi és Ipar kamara képviselőinek bevonásával döntenek a piacon uralkodó drágaság ügyében

A város átmeneti-bizottságának ma délelőtti ülésén élénk vita fejlődött ki az aradi piacon uralkodó drágaság körül. Vulpe Iosif, az átmeneti-bizottság helyettes elnöke tette szavá, hogy azóta, amióta a város vezetősége határozatilag felfüggesztette a reggel kilenc óráig tartó elővásárlási tilalmat, az aradi piacon megdöbbentő arányú drágaság állott be.

— Addig, amíg ez a rendelkezés érvényben volt — mondotta Vulpe Iosif — a fogyasztóközönség a kora reggeli óráktól délelőtt kilenc óráig eszközölhette bevásárlásait, anélkül, hogy az elővásárlók az árakat felhajtották volna és elvihették volna a piacról a legjobb minőségű árut. Jelenleg az a helyzet, hogy mire a háziasszony kimegy a piacra, az árusok már értékesítették a behozott áruk javát, amelyet a viszonteladóknak adtak el, míg a fogyasztók csak a gyengébb minőségű áruhoz juthatnak, de ehhez is magas áron. A város lakosságának tehát az az érdeke, hogy módosítsák a legutóbbi határozatot és ismét tiltsák meg a viszonteladóknak a reggel kilenc óra előtti elővásárlást.

A kérdéshez elsőnek Cotioiu Romulus dr., a városi átmeneti-bizottság elnöke szólott hozzá, aki rávilágított arra, hogy tulajdonképpen elvi kérdésről van szó. Akkor, amikor a város legutóbbi határozatát meghozta, a szabad kereskedelem elvét tartotta szem előtt és ezt nem akarta megsérteni.

— Szem előtt kell tartani azt is — mondotta Cotioiu dr. — hogy Arad környékének érdeke a főzélék- és a gyümölcskivitel és a viszonteladók, az ugynevezett elővásárlók ezt szolgálják. Az a pénz, amit a termelők a magasabb áron értékesített áruért kapnak, tulajdonképpen ismét Arad-on, az itteni kereskedőkhöz és iparosokhoz folyik be. Természetesen figyelembe kell vennünk az itteni fogyasztók érdekeit is és ezért azt javasolom, hogy vegyük alaposabban tanulmányozás alá a helyzetet. Vulpe ur is készítsen statisztikát az említett rendelkezés felfüggesztése óta bekövetkezett drágulásról és hallgassuk meg a fogyasztók képviseletében Detesán Ioan rendőrkormányzó, valamint a Kereskedelmi és Ipar kamara képviselőit is.

A következő felszólaló Vicás Iuliu dr. volt, aki a jelenlegi rendszer mellett foglalt állást. Vulpe Iosif helyettes átmeneti-bizottsági elnök megegyezően szót kért és hangsúlyozta, hogy az elővásárlási tilalom életbeléptetésére főképpen a kisüzetű városi tömegekre való tekin-

tettel van szükség, mert ezek nem tudják megfizetni a drága főzélékeket és gyümölcsneműket. Végül is az átmeneti-bizottság úgy döntött, hogy Cotioiu dr. javaslatát fogadja el és a város vezetőségének legközelebbi ülésén a fogyasztók és a Kereskedelmi és Ipar kamara

POP VALER:

„Több szabadságot kívánok biztosítani a külkereskedelem rendszerében“

Valószínűnek tartják a kompenzációk rendszerének korlátozását

Az ország kereskedelmi köreit természetesen élénken foglalkoztatja a kérdés, hogy miképpen tekinti Pop Valer, az új igazságügyi miniszter az ország kereskedelmének égető problémáit. Erre vonatkozólag ad most tájékoztatást az a nyilatkozat, amelyet Pop Valer a sajtó munkatársainak adott.

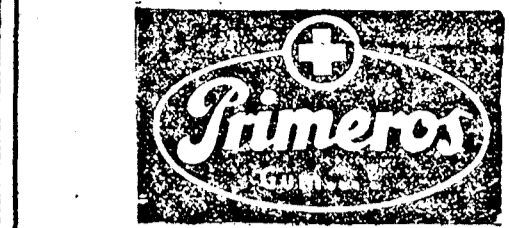
— Nem mondhatom, — jelentette ki, — hogy már most külkereskedelmi rendszerünk módosítására gondolok. Hivatalom átvétele után alaposan áttanulmányozom mindazokat a kérdéseket, amelyek új tárcámmal összefüggnek és elsősorban a külkereskedelem érdekében foglalkozom.

Nem hiszem, hogy ma valaki pontosan meg tudná mondani, hogy milyen rendszer van érvényben,

mert hiszen az eredetileg életbe léptetett külkereskedelmi rendszer rengeteg módosításon esett keresztül. Az a nézetem, hogy az az irány, amelyet elődöm, dr. Costinescu követett, helyes volt. Azokkal a kivételekkel, amelyeket a kompenzációs rendszerrel alkalmaztak, az a törekvés jutott kifejezésre, hogy minél több szabadság biztosítsék. Az a nézetem, hogy a túlzásig vitt szigorító intézkedések és a túlzásig menő autarchia, nagy akadályt jelent a normális kereskedelmi kapcsolatok kiépítésében. Ezért a jelenlegi irányt követve, arra törekszem majd, hogy a megfelelő időben, minél több szabadságot biztosítsak a külfölddel való kereskedelmünkben.

Mindcz természetesen Pop Valer egyéni nézete és egyelőre bizonytalan, hogy mennyiben nyeri meg hozzá a kormány többi gazdasági tekintélyeinek hozzájárulását.

A Prezentul szerint egyébként a Banca Nationala felhasználja az alkalmat, hogy Cos-

Még a legszegényebbeknek is meg kell óvnia legértékesebb kincsét, az egészségét és a legnobbabbat és lemegebizhatóbbat használja.

képviselőjének bevonásával tárgyalja le újból az egész kérdést és hoz határozatot.

— Az üzletek nyári zárójára a miniszterium rendeletének megfelelően tudvalevőleg szeptember 1-ig tartott. Így tehát az üzletek régi zárójára ismét életbe lépett.

tinescu miniszter, aki a kompenzációk híve volt, megvált a kereskedelmi tárcától és rövidesen a kormány gazdasági bizottsága elé javaslatot terjeszt a kompenzációk megszüntetéséről, egyben pedig kimutatja, hogy kivételülnek több, mint negyven százaléka kompenzációs uton bonyolódik le. Ennek következtében

az év első hat hónapjában az állam egymilliárd és százmillió lei értékű erős devizától esett el.

amelyhez egyébként hozzájuthattunk volna, mert olyan kivételből származott, amely akkor is lebonyolítást nyer, ha nem biztosítják számára a kompenzációs rendszert, mert a külföldnek a szóban lévő árukra szüksége volt. Valószínűnek tartják, hogy bár Pop Valer jóindulattal beszélt a kompenzációkról, azokat, — ha nem is szüntetik meg egészen, — de korlátozzák.

Október elsejéig

meghosszabbították az iparengedélyek becserélésének határidejét

Minden iparos saját érdekében teszi, ha minél előbb benyújtja a becserélésre vonatkozó kérvényét

Az iparosság köreiben az utóbbi napokban sok nyugtalanságot okozott az iparengedélyek becserélési határidejének kérdése. Mint jelentettük, a munkaügyi miniszterium az augusztus 31-ikén lejárt határidő meghosszabbítása mellett döntött, de a meghosszabbításról szóló értesítés egyre később.

Ma végre a minisztériumnak ez a rendelkezése megérkezett Arad-ra.

A rendelettel kapcsolatban Vulpe Iosif, a Munkakamara átmeneti-bizottságának elnöke munkatársunknak a következőket mondotta:

— Az új rendelkezés értelmében a becserélés határidejét a miniszterium október elsejéig meghosszabbította meg. Eddig Arad-on kétféle nyitották be a becserélésre vonatkozó kérvényüket. Sokan voltak, akik augusztus 31-ike után adták be kérvényüket és a miniszteri rendelet következtében természetesen most ezek kérelme is akadály nélkül elintézésre került. Általános, ha az utolsó napon való tolongás elkerülése végett mindenki igyekszik kérvényét minél előbb benyújtani.

Az iparengedélyek kicserélésével kapcsolatos kérdésekről egyébként nyilatkozatot tett Szabó Béni országgyűlési képviselő is, aki többek között a következőket mondotta:

— Stavri Cunesco munkaügyi miniszteriumi vezérigazgatóval folytatott megbeszélésim során rámutattam azoknak nehéz helyzetére, akik 1936. április 30-ika után akartak iparjogot váltani, de az új ipartörvény végre-

NEMZETKÖZI ŐSZI LAKBERENDEZÉSI HÁZTARTÁSI VÁSÁR RÁDIÓ KIÁLLITÁSSAL BUDAPEST

szeptember 3-tól 13-ig

Külföldiek részére féláru vasúti-jegy és egyharmad áru utólagos vizumkedvezmény augusztus 28-tól szeptember 13-ig oda és szeptember 3-tól 20-ig visszautazásnál

Szeptember 3-tól kezdve átutazási viszonylatban is.

Részletes felvilágosítások az

„Europa“ (Sándor könyvkereskedés) és a „Wagon-Lits/Cook“ irodáiban

hajtási utasításának késedelme miatt már *ötödik hónapja nem juthatnak iparigazolványhoz.* E kérdésben azt javasoltam, hogy a szükséges iratokkal felszerelt egyének számára állítsanak ki a munkakamarák ideiglenes iparigazolványt, amelyet a végrehajtási utasítás megjelenése után becserélnének. A vezérigazgató megértéssel fogadta előterjesztésemet és kért, hogy részletesen dolgozzam ki a tervet és azt írásban terjesszem elő.

A közgazdaság hírei

Néhány napon belül megkezdődnek a román-glasz kereskedelmi tárgyalások. Olaszországgal való kereskedelmi forgalmunkban nagy visszaesés tapasztalható és míg az elmúlt esztendő első hét hónapjában Olaszországgal szembeni kereskedelmi mérlegünk aktivuma 870 millió leire emelkedett, az idén ez az aktivum csak 336 millió leit tesz ki az év első hónapjában. A tárgyalásokat román részről Lugojanu római román követ vezeti le.

A földmivelésügyi miniszteriumba érkezett jelentések szerint az idei bortermés lényegesen kevesebb lesz, mint az elmúlt esztendei és nem haladja meg a hatvanmillió hektólitert.

A magyar kereskedelmi küldöttségnek az a két tagja, aki legutóbb újabb utasítások végett Budapestre utazott, ma visszaérkezett București-he és ismét bekapcsolódott a tárgyalásokba.

Megkezdik Arad-on is a munkanélküli intellektuális összeírását

A belügyminiszterium 15997. számú körrendelete alapján Arad város közigazgatási ügyosztálya megkezdte az aradi munkanélküli intellektuális összeírását. Ennek érdekében az illetékes ügyosztály ezúton hívja fel mindazokat, akik legalább négy középiskolai végzettséggel rendelkeznek és jelenleg munka nélkül állanak, hogy összeírásuk érdekében jelentkezzenek a városháza 94. számú, emeleti hivatalszobájában a hivatalos órák alatt.

A kisebbségi nyelvű filmfeliratok eltörlése ellen

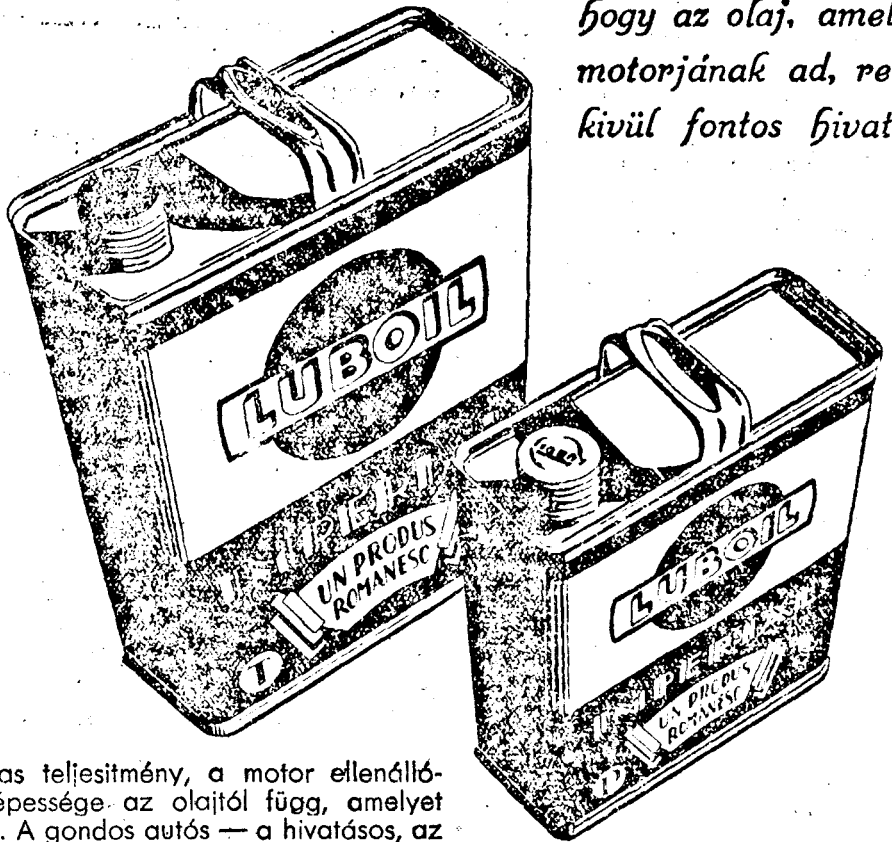
tiltakoznak a filmesek a szerdán megkezdődött országos oradea-i kongresszuson

Oradea-ról jelentik: Az ország összes nagy filmesei, mint már jeleztük, ezévi kongresszusukat Oradea-n tartják meg. Tegnap Oradea-ra érkezett 40 filmes, akik az ország legnagyobb filmkereskedő cégeit képviselik.

A kongresszust dr. Fényes Samu vezetése alatt tartják meg az Astoria-szálloda különtermében. Elsősorban azoknak a nehézségeknek az elhárításáról és orvoslásáról igyekeznek határozni, amelyek a filmbehozatal nehézségeire és főleg a német és magyar filmfeliratok eltörlésére vonatkoznak. A kongresszus ma reggel 9 órakor kezdődött meg. Az egyik előadó számadatokkal világított rá arra a súlyos helyzetre, amelyben a filmesek és a mozisok vergődnek. Huszonötezer lei a vám minden egyes kópia után, ami az országba bejön. Majd pedig 12 és fél leibe kerül méterenként a cenzura-illeték. Ez, tekintve, hogy egy-egy film 2500—3000 méter hosszú, legkevesebb 30 ezer leit tesz ki. Háromezer lei filmenként a román feliratok helyességének megvizsgálása a Román Irók Egyesületének számára. A szerződésért, amit a mozi a filmmel köt, 1.4 százalékos adót kell fizetni. Husz százalékos látványossági adót kell fizetni filmenként. Személyenként (nézőnként) 1 lei a nemzeti filmipar-alapra. Egy lei városi segély jegyenként. Két lei repülőbélyeg. Mindehhez a mozis góballis, rendez kereseti adója is hozzájárul. Egy film bevételének 80 százaléka megy közterhekre.

Beszéltünk az egyik előkelő filmnagykereskedővel, aki kijelentette, hogy az idén a filmek, amelyeket Romániában látszani fognak, magasan felülmúlják az eddigieket, mintán a közterhek miatt az idei filmtermés legjavát vásárolták össze, mert csak a legremekőbb filmek forgalomba hozásával tudják a közönség érdeklődését biztosítani s csak így bírják el az óriási közterheket és a rezsit.

GONDOLJA MEG

hogy az olaj, amelyet motorjának ad, rendkívül fontos hivatásu

Magas teljesítmény, a motor ellenálló-képessége az olajtól függ, amelyet használ. A gondos autós — a hivatásos, az amatőr vagy a sportember — tisztában van azzal, milyen felelősség terheli abban a pillanatban, amikor kezét a kormánykerékre tette. Az ő szemükben a motor táplálása, annak rendbehozatala olyan probléma, amelyre különös gondot fordítanak.

Olaj, amely teljes megelégedésre szolgál: a Luboil.

Olyan olaj, amely az „Unirea” gyári védjegyet hordja a legtöbb biztosítékot nyújtja, mert az „UNIREA” gyárművei példás finomításban készülnek a leghíresebb specialista közvetlen felügyelete alatt. Még a tankállomásokon és a speciálisan berendezett raktárakban is ugyanezt a szigorú felügyeletet gyakorolják, mert az „Unirea” társaság tudja megbecsülni a közönség bizalmát és azt minden áron meg is akarja tartani.

Használjon Ön is LUBOIL olajat, — azt az olajat, amelyet évek óta a román autósok túlnyomó többsége használ.

LUBOIL

AZ UNIREA

társaság gyárműve

SPORT KÖZLÖNY

Kitünő formában van a Ripensia és a CAO

— Arad-i játékvezetők nyilatkoznak a vasárnapi mérkőzésekről —

Az arad-i kitünő játékvezetők két legkiválóbbja, Pálfi Gyula és Oravetz László, vasárnap Timișoara-n, illetve Oradea-n vezetett mérkőzést és mindketten elragadtatással nyilatkoznak a Ripensia és a CAO nagy formájáról.

Pálfi a következőket mondotta a Ripensia-ról: A bajnokságnak csak két viszonylag gyengébb pontja volt: Chiroiu, aki fedezetként harmadik hátvédet játszott és Lazar, aki még nem gyógyult fel betegségéből. A kapuban Pavlovicinak nem volt sok dolga, de látszott minden fordulatán, hogy formában van. A hátvédék kitünően helyezkedtek, jól rugtak és amellet fairesen játszottak. A fedezet-sor meglepetése számomra Kotormány ragyogó formája, aki az „U” ellen egyik legnagyobb játékát produkálta. Kitünő volt Gál is, aki ugy a védelemben, mint a támadásban megfelelt, de Chiroiu nem tudott társai formájára feljutni. A csatársorban a két szárny valóságos mesés. Beke talán most a legjobb formában lévő Ripensia-csatár, aki gyors, jól lő s pontosan centeréz. Ciolac kitünő összekötő játékot produkált: leadásai mintaszerűek voltak. Lazart betegsége hátráltatta képességei kifejtésében, míg Schwarz ezuttal is a régi: a nagy helyzetek előkészítője. Dobai lendületes, gyors és lövései félelmetesek. Mindent egybevetve, a Ripensia határozottan nagy formában lévő együttes-bemutatóját keltette.

Oravetz László Oradea-n vezette a helyi derbyt és ugyancsak az elragadtatás hangján nyilatkozott a CAO-ról: A csapatban ismét

szerepelt Rónai, a veterán centercsatár és ez a magyarázata a CAO kitünő szereplésének. Rónai nagyszerű érzékkel vonja magára az ellenfeleket és kiadott labdáival Spielmann és Bodola máris száguldhattak a kapu felé. A védelem oszlopa Sarkadi, aki válogatott formában van, a fedezetsorban pedig Juhász játszott nagyvonalúan. A CAO a Ripensia mellett kétségkívül a legjobb formában lévő divíziós együttes.

Vasárnapi program

A nemzeti bajnoki műsort már közöltük, alább adjuk a vasárnapi kerületi bajnoki programot:

Kerületi bajnokság:

I. osztály: CAA—Soimi, Juventus—Tricolor, Astra—Transylvania, SGA—Hakoah, Sparta—USA, Intelegerea—Unirea

II. osztály: Virtutea—Slavia, Crișana—CAR, Fortuna—Victoria.

Szövetségi díj:

Gloria—SGA, AMEFA—intelegerea, Tricolor—Soimi.

Törpe-bajnokság:

Hakoah—Tricolor, Juventus—Unirea.

O A kispesti Nemes vezet a magyar nemzeti bajnokság góllövő listáján 5 góllal. Mögötte Berecz (Bocskai) következik 4 góllal, míg 3 góllal Horváth, Rökk, Gazdag, Széchenyi helyi IV., Solti, Titkos és Toldi szerepelnek.

A Tricolor javára írta a szövetség a vasárnapi Hakoah—Tricolor-meccs pontjait

Arad. A kerületi sportszövetség keddi esti ülésén tárgyalta a Tricolor óvását a Hakoah ellen. A Tricolor, mint ismeretes, megóvta a Hakoah elleni meccsét, Gallov játéka miatt, aki az augusztus 21-én megjelent Rombol szerint egy hónapi büntetést kapott, miután az USA-nak írt alá igazolást. A játékos felfüggesztés szeptember elsején járt volna le, de a Hakoah intézője Gallovot mégis szerepeltette az augusztus 30-án lebonyolított Hakoah—Tricolor mérkőzésen, miután arra az álláspontra helyezkedett, hogy Gallov július másodikán kérte a központtól a visszaigazolását a Hakoah-hoz és reá a játékos-felfüggesztés nem vonatkozik. A kerületi sportszövetség kedden tárgyalta az ügyet és helyt adott a Tricolor óvásának. A Hakoah javára 4:3 arányban végződött mérkőzés eredményét 0:0 gólaránnyal a Tricolor javára igazolta, így a két pontot a Tricolor kapta, Gallov játékosát, miután felfüggesztés alatt játszott, további egy hónapra felfüggesztette.

O Moóré Franciaországban. A Ferencváros jóképességű középfedezete, Moóré, barátságos uton megvált egyesületétől és Franciaországba távozott, ahol az Olympique Lilleban fog szerepelni.

7. sz.

Középeurópai Kupa
tipp-verseny

Austria—Sparta.....

Unirea Tric.—AMEFA.....

Gloria—Ripensia.....

Féldő eredmény:

Austria—Sparta.....

Név:.....

Pontos cím:.....

O A Slavia sportklub szüreti mulatsága. Az agilis Slavia sportklub szombaton, szeptember 5-én este 7 órai kezdettel, a szerb templom udvarában szüreti mulatságot rendez, amelyre az érdeklődőket és vendégeket szívesen látja a rendezőség.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra 70.—
Negyedévre 210.—
Félévre 420.—
Egy évre Lei 840.—
Külföldre havonta 50.— Lei-jel több.

Közmunkával kell leróni a megyében az iskolai pénzbírságokat

Ha nem tud fizetni a szülő, le kell dolgoznia a bírságot

A megyei prefektúra 23.135. számú körrendeletében az elmúlt nap folyamán értesítette az összes községi bírakat, továbbá a főszolgabírákat, hogy a minisztertanácsi jegyzőkönyv 670—1935. számú határozata értelmében, máttól kezdve a különböző iskolai pénzbírsággal sújtott szülők esetében a következőképpen kell eljárni:

Mindazon szülők, akik elemi-iskolás gyermekeiknek a közoktatástól való távoltartása miatt az iskolai hatóságoktól pénzbírságban részesültek, de nem tudják kifizetni a pénzbírságot, ennek a kötelezettségüknek közmunkaszolgáltatás útján tehetnek eleget, sőt helyesebben: kötelesek eleget tenni. Ez a közmunka az utépítési, utjavítási, vagy szállítási munkák teljesítése útján rovandó le és minden napot 50 lei értékben számítanak be. Dr. Bejan Romulus alprefektus ebben az értelemben utasította a közigazgatás végrehajtó közegeit, hogy a minisztertanácsi határozat intézkedésének haladéktalanul szerezzenek minden egyes olyan esetben érvényt, amidőn az iskolázatási kihágásért pénzbírsággal büntetett szülők fizetési kötelezettségüknek nem tesznek eleget.

KEZDŐDIK AZ ISKOLA!

Tanszereit és egyéb szükségletét az alanti cégeknekél szerezhetheti be a legolcsóbban!

Iskolai pellerinek, leányka kabátok
legolcsóbbak
RADÓ női felöltő áruházában
CONSUM- és INLESNIREA-fag. 4039

Tartós iskola cipők
férfi- és női divatcipő ujdonságok
Sándor cipőáruházában
Bulv. Reg. Ferd. 11. szerezhethők be legolcsóbban. 4044

Iskolai patenharisnyát, selyemharisnyát, férfizoknit, selyemkombinét, reformadrágot, keztyűt szvettert, stb. készpénzárak mellett vásárolhat
Bogyó A.
Str. Eminescu I. 4048

Egyenruhaszövetek a legnagyobb választékban, a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban
L. SCHUTZ
Posztóáruházban. 4040

Iskolai harisnyák, szvetterek, kötöttáruk, trikók
legolcsóbban
GÓLYA
ARUHÁZBAN
vásárolhatók Str. Moianu I

Szappanok, fogkefék, fog- és szájápoló-szerek, fésűk- és illatszerek nagy választékban
D'OR
Illatszertárban
Str. Eminescu 10 4041

Iskolásoknak egyenestartók, harisnyatartók, talpbetétek, egészségügyi cikkek legolcsóbban beszerezhetők
SALVATOR cégnél,
P. Avram Iancu 21. 4038

Előírással iskolai egyenruhák, polgári ötényök, télikabátok legolcsóbb áron
ANGERER SÁNDOR
uri szabónál,
Str. Marasesti es Consistoriului sarok. 4046

Saját készítményű iskolai- és aktatászkák nagy választékban
JAGER VILMOS
böröndösnél
4045 Str. Marasesti 4.

Őszi idényre saját készítésű FÉRFI- NŐI- es GYERMEKCIPOK legolcsóbb árban 4042
„Mercu” könyvre is
CZERNOCZY MIHÁLY
Str. Eminescu 20-22.

Aktatászkák különböző méretekben és minőségben.
Iskolatászkák vászonból és bőrből.
Könyvszíjak a legolcsóbban 4053
KRAMAROVICS
böröndösnél, P. A. Iancu 3

Iskolai szövetek, glottok, harisnyák nagy választékban a legolcsóbb árban
GOLDSTEIN LAJOS
divatáruházában
Arad. Str. Bratianu 2. Minorita-palota. 4043

Modern ZSEB- és KARORÁK, ékszeres és látszeres nagy választékban a legolcsóbb árban
Gartner
brás-ékszerésznél,
P. Avram Iancu I. 4050

Iskolai egyensapkák, elsörendű kivitelben, cserkész- és strajarel felszerelések nagy választékban:
VÜRZEL TESTVEREK
saprakészítőnél, színház hátsó bejáratával szemben. 4035

Szülők figyelmébe!
Iskolai egyenruhák, pellerinek, kabátok, intézet kelengyék, méret után is legolcsóbban
MODELL-SZALON-ban
4047
Eminescu-u. 8. szerezhethők be

Iskolai könyvek költészet, Modern képkeretézést legjobb kivitelben, legolcsóbban készít
„REGISTRUL”
könyvkötészet és képkeretező
Menráth
P. Avram Iancu 3. 4052

Iskolai Cipők nagy választékban
éstarta Cipők
APPONYI TESTV.
városházával szemben 4054

VÖRÖS JÓZSEF
paplanos és kárpitos
Str. Eminescu 12. (udv.)
Vállal minden e szakmába vágó munkát a legolcsóbban. 4037

Iskolakönyvek és egyéb bekötések legjobban készülnek
4069
Davidovics
könyvkötészet és vonalzó intézetében
Bul. Reg. Maria 24,

Iskolai egyenruha legjobban, legolcsóbb
SZÁNTÓ és KOMLÓS-nál
CONSUM- és INLESNIREA-fag. 4049

UJ KONYVEK

Kruif: „Az éhség legyőzői“. Valóságos kalandorok ezek „Az éhség legyőzői“, akikről Kruif remek könyve szól. Hihetetlenül megkapó és humoros, de amellet megelevenítő képekben tárja elénk hőseink álmait és tetteit. Mert ezek az emberek valóban hősök. Közös gondolat vezeti őket, megnövelni a világ buza, hus, vagy egyéb élelmiszer gazdagságát, megővni az egészséget és ennek érdekében lelkes küzdelmet folytatnak a természet erőt, mikroszkopikus titkai ellen. Sok millió hektárnyi terméketlen földet változtatnak át új buza-fajták felfedezésével a bőség való-ságos termőkamrájává. Törhetetlen kutató tevékenységgel fedezik fel ember és állat halálos ellenségeit: a baktériumokat és hozzák napvilágra a vitamin és életfenntartó napsugarak titkait. Ők az emberek valódi jötevői, akik álmait és gondolatait megvalósításáért életüket kockáztatják. Ennek a könyvnek színtere az egész világ. Kruif elvezet bennünket az elhagyott orosz steppekre, az amerikai praktikre, a tiszta német tanyákra, ahol Loeffler a száj- és körömfájás okozóit kutatja. Mohler kíséretében végigrobogunk a kaliforniai hegységek elhagyott vidékein és egyik dráma

a másik után játszódik le szemünk előtt és mindegyikben ugyanazt a mélységesen emberi veleérzést, tudományosan megalapozott tudást érezzük, ami a szerző többi könyvét is („Akkik életünkért harcoltak“, „Bacillus-vadászok“) világsikerré tette. A pompás kötet, amelynek eredeti angol címe „Hunger fighters“ 310 lapon, jó kiállításban, Pantheon-kiadásban, füze 135 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

Az inyesmester szakácskönyve. Új kiadás. Az inyesmester szakácskönyve 2500 receptet tartalmaz. Ez a szám önmagában is mutatja, milyen hatalmas munkáról van itt szó. Ez a hatalmas kötet, mely 510 lapon mindenekelőtt a magyar és ardeal-i konyháról nyújt teljes képet, ezenkívül a világon uralkodó francia konyha mellett, az olasz, zsidó, a szerb és a török főzés híres receptjeit is magában foglalja, de bőséges helyet adott a növényi, a könnyű, a hideg ételeknek és külön fejezetet szentel a diétásoknak. Gazdagok és szegények egyaránt hasznukra fordíthatják az inyesmester szakácskönyvét. Amazok megtalálhatnak benne mindent, ami finomságban, drágaságban szem-szájnak ingere, a kevésbbé tehetőseknek pedig léptenyomon szemébe ötlük a sok „takarékos“ és mégis izes étel leírása. Az inyesmester szakácskönyv most

uj, fűzött, propaganda kiadásban 132 lei. De kapható a szakácskönyv külön kötete is „Az inyesmester 1000 új receptje“ vászonkötésben 99 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Athenaeum-kiadványok teljes jegyzékét.

Szabó Lőrinc: „Különbéke“. A fiatal magyar költőgeneráció egyik legkiemelkedőbb és kétségkívül legnagyobb hatású tagja Szabó Lőrinc. Mint kész művész, föléletes virtuóz lépett fel, de sohasem elégedett meg azzal, hogy a formák és rímek virtuóza legyen. Nyugtalan lélekkel keres egyre új utakat, újra és újra szemügyre veszi a világot, amellyel sok háborút vívott és amellyel most klasszikusan lehiggadt új kötetében megköti a maga különbékéjét. Szabó Lőrinc új verseskönyve a költőt művészete csúcspontján mutatja be a magyar lírának is komoly eseménye. Az izléses kötet az Athenaeum kiadásában jelent meg, ára 119 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Athenaeum-újdonságok és sorozatok jegyzékét.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRO HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán 20 lei.** :- szó 2 lei. :-
Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4. Az apróhirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS

„Vidéki ur“ levelét későn kaptam, irjon „Osz“-nek a főkiadóba azonnal! 4083

ALKALMAZÁS

MEGBIZHATÓ ügyes akvizitort, ki a helybeli kereskedőknél kedvezően ismert egyén, fixfizetéssel és magas jutalekkal azonnali belépésre felvesszünk. Ajánlatokat „Mozgékony“ jellegre az Aradi Közlöny főkiadóba kérünk. 1818

Középkoru, gyermektelen kőműves, központi bérházba gyakorlattal, szeptember 15-re házmesternek kerestetik. Asszony fizetés ellenében lakásban segídekzik. Stein Lipót, Str. Matei Corvin 1. 4020

Jobb nő, idősebb házaspárhoz háztartási vezetésére ajánkozik. Calea Aurel Vlaevu 5. Neumann. 4075

Magántisztviselő, érettségizett zsidó hataltamber, komoly széleskörű tudással rendelkező, lelkiismeretes, elsőrendű munkaerő, nagyon jó számoló, román, magyar irodai munkálatokhoz jártas, életkörülményeinek változása folytán, bárhol Ardealban letelepedne. Igen szerény igényű, csak a megélhetését biztosító állást keres. — Címe: Tipografia „Mercur“ Oradea, Str. Alexandri No. 11. 4085

FIATAL román tanítónő, ki németül is tud, vidékre elemista kisfiány mellé felvétetik. Cím a kiadóban. 4086

Idősebb sofőr, jó bizonyítvánnyal, aki traktornoz is ért, felvétetik egy Buouresti mellett levő birtokra. Címek a Hotel Central portásánál leadhatók. 4088

Román-német nevelőnőt keresek délutáni órákra, aki IV. elemista leányt meditat. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4092

LAKÁS

Kétszobás tiszta, ujonnan festett lakás mellékhelyiségekkel, parkirozott udvarban, azonnala kiadó. Str. Nica Filipescu 32-34. 4079

3 szobás összkomfortos, központi fűtési lakás kiadó. Bulev. Dragalina No. 16. 4081

MODERN garconier, elő- és fürdőszobával, új házban azonnala kiadó. Piața Imp. Traian 2. 4082

Kiadó azonnal új modern házban 3 szobas összkomfortos lakás központi fűtéssel és melegvíz szolgálattal. Október 1-től 2 szobás összkomfortos lakás, Bulv. Carol 33. 4084

Kétszobás, fürdőszobás lakás október 1-re kiadó Str. Stroiei-ou 31. Bővebbet Str. Metianu 13. 4090

Modern kétszoba, előszoba, fürdőszobás, erkélyes lakás, azonnali kiadó. Czitrom, Str. Mucius Scavonia 26. 4091

Perzsaszőnyegek nagy választékban, antik-butorok, bogarnitúra, obédle, pezsmatolás gyapjúfonal eladók. „Ar“ bizom. tizlet: Str. Eminescu 30.

VÉTEL ÉS ELADÁS

5% Földkiszállítási, 4 1/2% Inzestrari és 3% Consolidatá államkötvényeket legelőnyösebb árfolyamon vesz és elad **Spitz Sándor** bankbizományi irodája Arad, Str. Moise Nicourea 16. I. em. Telefon 682. 4076

Haláleset, elulazás, költözéskésőbb kifolyólag veszek készpénzért ósika butorokat, ruhaneműket, testműveket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matracokat, hangszereket, mabulátúra-papírt, ócskavasat, padlásholmit stb. Vidékre is megyek. Címeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Ciontea 10. 9991

Csillárok nagy választékban rendkívül olcsó áron **Kalmár József** cégnél, Str. Brătianu No. 1. 3302

Kézimunka, filésitorok, ágyterítők, asztalterítők, eladók. P. Avram Iancu 1., földszint, ajtó 6. 4087

Electromotorok, új és használt minden nagyságban jutányos áron kaphatók **Kalmár József,** cégnél, Str. Brătianu No. 1. 3309

Új ondolált francia díó-hálószoba eladó. Str. Oituz 168. 4091

Modern butorok készen és megrendelésre jutányosan kaphatók
Csatlós I. műasztalosnál, Calea Saguna 184. 3119

Villany-szerelés és azok javítása Villany-műszerek és azok javítása Villany-csillárok és azok javítása Villany-gépek és azok javítása Villany-szerelési anyagok raktára

NAVRÁDI, Arad, Str. Metianu. 982

ELLÁTÁS

Iskolásgyermekeket teljes ellátásra vállal idősebb házaspár. Cím a kiadóban. 4073

Kis diákleány teljes ellátásra, zongora használattal felvesszek. Strada Marie Chendi 9. I. 4093

KÖLÖNFÉLÉK

SZERÉNY nyugdíjas özvegyasszony, szerény igényű lakóhársnőt keres. Özv. Gellóné, Arad, Str. Cornel Popescu 80-82. 4080

Rádióműsor

— Romániai idészmidtés, —

CSÜTÖRTÖK, SZEPT. 3.

Bucuresti-6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vízállás, tőzsde, kulturális hírek, sport. 13.40: Déli hangverseny. 14.15: Hírek. 14.30: Könnyű zene, gramofonlemezeken. 14.50: Sportjelentés a kerékpártúráról. 15.00: Hírek. 19.00: Időjelzés, gabonatőzsde. 19.05: Sportjelentés. 19.10: Szórakoztató zenekari hangverseny. 19.50: Rádióegyetem. 20.10: A hangverseny folytatása. 20.50: Gramofon. 21.05: Új könyvekről. 21.20: A rádiózenekar hangversenye. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Zenekari hangverseny. 23.45: Hírek külföldről.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Egy szemtanú Budavár visszafoglalásáról. 11.30: Hírek. 12: A Rádió- és Lakberendezési Kiállítás megnyitása. 13: Déli harangszó. 13.45: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Magyar nőták, cigányzenekarral. 15.40: Hírek. 17.20: „Néhány szó a nagytakarításról“. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Szalonőts. 19: Bókay János egyetemi tanár előadása. 22: Nyitányok. 22.30: Hírek. 22.50: A rádió szalonzenekara. 24: Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.30-20.25-ig: „A klasszikus zene mesterel“. 20.30:—20.55-ig: Rozsnyai Kálmán előadása. 21.10-21.40-ig: Horváth László gondolkázik, zongorakisérettel. 21.45-22-ig: Hírek.

Bécs. 8.25-9: Lemezek. 11.30: Parasztzene lemezeken. 13.05: Könnyű lemezek. 14.10: Grieg-lemezek. 18.30: Tausche bariton éneke. 20.30: Szimfonikusok. 23.10: Girardé- és Niese-lemezek. 24.15: Jazz.

Kassa. 11.05: Lemez. 12: Lemez. 13.35: Rádiózenekar. 18.40: Magyar műsor. 19.45: Ruszin és magyar hírek. Lemez.

Belgrád. 7-8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 18: Vallant énekesnő dala. 18.50: Lemezek. 20.50: Lemezek. 21: Ertl Rudolf énekel. Bajalovics Gyura fuvolázik. 21.45: Rádiózenekar. 22.30: Népdalok. 23.20-24: Vendéglő zene.

Berlin. 7.30: Leipzig. 19: A rádió lemez. 20.15: Pollack Herbert zongorá-

zik. 21.10: Ritka lemezek, összekötő szavakkal. 22: Raatzke-zenekar szaxofonszóval. 23.20: Táncczene.

Breslau. 18-19.50: Könnyű zene. 20: Tarka képek. 21.10: Tarka képek. Strauss János: A cizánybáró című operettje alapján. 23.40-1: Oleiwitz-Beuthen zenekara.

Róma. 20: Lemezek. 20.20: Vegyes zene. 21.40: Donizetti: A kegyencnő, négyfelvonásos opera.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 4.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vízállás, tőzsde, kulturális hírek. 13.40: Déli hangverseny. 14.15: Hírek. 14.30: Könnyű zene. 15.00: Utolsó hírek. 19.00: Időjelzés, tőzsde. 19.04: Rádiózenekar. 19.50: Stravi Cunoscu felolvasása. 20.05: A hangverseny folytatása. 20.30: Előadás. 20.45: Massenet „Mamon“ opera 5 felvonásban. Az első felvonás szünetében (21.22-21.30: Könyvszemle. A második szünetben (21.55-22.00): Rádióelőadás. A III. felv. szünetében (22.55-23.10): Hírek, sport. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Hírek. 11.20: Időszéri szemle. (Felolvasás) 11.45: Hanglemezek. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Smiling Boys Jazzzenekar. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Pál Honka énekel. Friss Antal gondolkázik zongorakisérettel. 15.40: Hírek. 17.20: A női Fronton. 17.45: Pontos időjelzés. hírek. 18: A nyomtatott könyv bölcsőjénél. 18.30: Magyar nőták Pertis Jenő és cigányzenekarral Közben kb. 18.50: Sportközlemények. 19.30: Az ősz Olaszországban. 20: Hanglemezek. 21: Külügyi negyedóra. 21.15: Hírek. 21.35: Az Operaház taglából alakult zenekar. 22.55: Időjárásjelzés. 23: A rádió szalonzenekara. 24: Az I. honvéd gyalogezred zenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.20-19.55: Farnadi Edith zongorázik. 20-20.25: Az Alföld első lakója. 20.30-20.45: Badaecsonyi szüreti bálok régen. 21.40-22.50: Hanglemezek.

Bécs. 8.25-9: Lemezek. 13: Állástalan zenekar Közben. 14: Hangverseny. 15: Helfetz lemezek. 20.30: Szimfonikusok. 22.20: Sirota Leo zongorázik. 0.45-2: Táncclemezek.

Kassa. 11.05: Lemez. 12: Lemez. 17.10: Rádiózenekar. 18.40: Magyar műsor. **Belgrád. 7-8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18.10: Rádiózenekar. 19.30: Stamatovics Jerka dalestje. 20.50: Oboaverseny. 23.20-24: Lemezek.**

Deutschlandsender. 7: Lemezek. 11: Hanglemezek. 13: Zenekar. 14: Könnyű zene. 15: Tarka óra. 16.35: Ifjúsági zene. 19.30: Schumann dalok. 20: Ének- és zenekar. 24: Táncczenekar.

Róma. 20: Lemezek. 20.20: Vegyes zene. 21.05: Lemezek. 21.40: Pietri: Primarosa, háromfelvonásos operett. Utána táncczene.

Legújabb jelentéseink:

Antonescu külügyminiszter a kormány külpolitikájáról

Az eddigi külpolitika jegyében kívánja továbbra is vezetni minisztériumát — A belügyminiszter tárgyalásai a pártok vezetőivel

Antonescu Victor, az új külügyminiszter ma délután fogadta a sajtó képviselőit és az ország jövőbeni külpolitikáját illetően a következő nyilatkozatot tette:

— Románia külpolitikája továbbra is az marad, amelyet az eddigi kormányok követtek. Ez a politika eredménye szövetségeseinknek, akik a világháboruban elért győzelemmel lehetővé tették nemzeti egyesülésünket. A békeszerződés teljes elégtételt szolgáltatott nekünk, jogos követeléseinket illetően. Ma nincsen más célunk, minthogy becsületes munkával megvédjük határaink érintetlenségét. Ennek a politikának szellemében dolgoztam már együtt Ion Bratianuval is és azóta minden román kormány, mint már említettem, ennek a politikának utjain haladt. Franciaországgal való kapcsolatunk továbbra is külpolitikánk alapját fogja képezni.

Antonescu miniszter ezután arról a szoros kapcsolatáról beszélt, amely Clemenceauhoz, Poincaréhoz, Briandhoz, Barthouhoz fűzte és annak a reményének adott kifejezést, hogy ugyanilyen viszonyban tud majd együttműködni a jelenlegi francia kormánnyal is. A külügyminiszter meg van győződve róla, hogy a Blum-kormány szívélyes támogatással elősegíti Románia felfegyverkezési programjának végrehajtását.

— Ami a kisantanthoz való viszonyunkat illeti, — folytatta tovább a külügyminiszter, — ez továbbra is külpolitikánk egyik lényegbevágó része lesz. Ez az egyesülés a jövőben még jobban meg kell, hogy erősödjék. Ezenkívül

minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy Lengyelországgal kiépítsük baráti kapcsolatunkat és hűlön hangsúlyozni kívánom, hogy igen nagy súlyt helyezünk a balkán-egyezményben résztvevő államokkal való jóviszony megtartására is. Barátságunk Angliával és Olaszországgal a jövőben is teljes mértékben megmarad. Hasonlóképpen igyekezünk viselkedni Szovjetországgal szemben is. De igen természetes, hogy egyetlen állam

sem képezhet ebben a tekintetben előttünk kivételt. Ezen államok között Németország is helyet foglal. Ezzel az állammal gazdasági összeköttetéseinknél fogva vagyunk jóviszonyban. Híve vagyunk a Népszövetségnek és karöltve kívánunk dolgozni a többi népekkel, mert csak így lehet a békét és határokat épségben tartani. Még egyszer ki kell jelentenem, hogy ez volt a határozott politikája valamennyi eddigi kormánynak, ez a politikája minden pártnak és ezt a politikát képviselő nagy rátermettséggel Titulescu volt külügyminiszter, akinek elismeréssel tartozik az egész ország. Ez az egyetlen politika, amely összeillik az igazság szellemével és azzal a lojalitással, amely bennünket áthat.

Magánjelentés szerint Tătărescu miniszterelnök megbízta Luca belügyminisztert, lépjen érintkezésbe valamennyi párt vezetőivel és közölje velük a minisztertanács ama határozatát, amely a közrend helyreállítására vonatkozik. A belügyminiszter ma Mihalacheval tárgyalt, akit arra kért, nyújtson neki segítséget ennek a munkának keresztülvételére, olyformában, hogy a parasztgárdákat oszlassa fel.

Döntő támadás indult Irun ellen

Franciák és belgák szolgálnak a védekező kormánycsapatok között — Újabb nemzetközi afférek a tengeren —

Szovjettábornok érkezett Madridba?

Madridból érkezett hírek szerint hétfőn halniban Moszkvából repülőgép érkezett a spanyol fővárosba, amely egy szovjet tábornokot hozott Spanyolországba. A szovjet tábornok, ki egy vezérkari tisztet is magával hozott, még hétfőn átvette a spanyol kormánycsapatok főparancsnokságát.

A spanyol kormány átalakítását most már Madridban is hivatalosan beismerik. A kormány részéről kijelentették, hogy Giral miniszterelnök valóban tett lépéseket arra, hogy kormányát a szélsőbaloldal felé kiszélesítse. A népi front több képviselőjét, mindennek előtt a kommunistákat vet-

ték be a kormányba.

Az iruni harcok során a felkelők tegnap előrehaladást tettek és tüzérégiük a San Marcia erőben levő kormánycsapatok tüzérégiét hallgatásra kényszerítette, majd mindjárt ezután a gyalogság áttörte a kormánymilícia vonalait. A San Marcia erő elfoglalása már csak rövid idő kérdése.

A párisi „Jour” jelentése szerint a spanyol kormánycsapatok tüzérégiének megfigyelői a francia területen levő hegyoldalakon helyezkedtek el és onnan irányítják a csapatok tüzérégiének tüzelését. Az elmúlt éjszaka 20 gépfegyvert és 130.000 gyalogsági fegyvert vittek át az iruniai megsegítésére a francia határon.

Irun ellen szerdán délután a felkelők döntő támadást intéztek. A kormánycsapatok helyzete válságosra fordult. Megállapítható, hogy a kormánycsapatokban franciák, belgák és katalánok szolgálnak. A Liberté jelentése szerint a behudiai hegygerincet franciák védik.

A késő délutáni órákban a felkelőknek egy hatvan főnyi csoportja Behobie közelében elfoglalta a kommunista milícia első állásait. A felkelők elfoglalták La Pucha községet is, amely megnyitó ut Irun és San Sebastian között.

Irun légi bombázása borzalmas károkat okozott. Hivatalos jelentés szerint a halottak és sebesültek száma több, mint az elmúlt hét legvéresebb harcai során elesettek száma. Tegnap délelőtt itt is köd akadályozta meg a hadműveleteket.

A Matin cáfolja azt a hírt, hogy Irun főterén tuzokat lőttek volna agyon, míg a Figaro és a Jpur szerint öt tuzt agyonlőttek. A lapok megállapítják, hogy Mola tábornok feltétlenül ragaszkodik Irun elfoglalásához. A két utolsó nap alatt a felkelők vesztesége 1600 ember volt foglyokban és sebesültekben.

A Reuter ügynökség jelentése szerint a felkelők egyik repülőgépe Malaga közelében 4 bombát dobott egy angol és egy német hadihajó közelébe.

A magyar sakk-csapat megérkezése Budapestre

Budapestről jelentik: A müncheni sakkolimpiából győztesként kikerülő magyar sakkcsapat ma este érkezett meg Budapestre és a Keleti pályaudvaron ünnepélyes fogadtatásban részesítették. Először Sipőcz László, a Hangya-szövetkezetek igazgatója, a Sakkszövetség elnöke, mondott beszédet, majd pedig Jeszzenszky Sándor miniszteri tanácsos Hóman Bálint kultuszminiszter képviselőjében, Felkai Ferenc tanácsos pedig a magyar főváros nevében mondott üdvözlő beszédet.

A sakkosok köszönetét Abonyi István nagymester tolmácsolta. Ezután a közönség ünnepiése között vonult be a városba a sakkosok csapata, amely magával hozta az olimpiai győzelem díját: az arany serleget.

Lemondott hadügyi tárcájáról Gömbös magyar miniszterelnök

Utóda: vitéz Somkuthy József altábornagy — Gömbös csütörtökön magánrepülőgépen indul németországi kurájára

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula Horthy kormányzónál való kihallgatása alkalmával a honvédelmi tárca vezetése alól való felmentését kérte. Horthy Miklós kormányzó a kérelemnek eleget tett és Gömbös Gyula előterjesztésére a honvédelmi tárca élére vitéz Somkuthy József altábornagyot nevezte ki. Az erről szóló kinevezés a hivatalos lapban csütörtökön vagy pénteken jelenik meg. Egyben a magyar kormányzó Gömbös Gyula miniszterelnököt gyalogsági tábornokká léptette elő. Az új honvédelmi miniszter eskütelére szombaton kerül sor.

Gömbös Gyula csütörtökön reggel kilenc órakor Németországba utazik és egy München mel-

letti szanatoriumban tölti meghosszabbított szabadságát. Az utat a magyar miniszterelnök repülőgépen teszi meg.

Egyébként Gömbösnek a választójog tárgyában Sztranyavszky Sándorhoz intézett levele valósággal felvillanyozta a politikai életet. Délután a kiscsapat értekezletet tartott, amelyen a kérdéssel foglalkozott. Általános felfogás szerint az ellenzék a kormánytól konkrét javaslatot vár a választójogi reform tárgyában. Az ellenzék a kormánypárt javaslatát bírálat tárgyává kívánja tenni és saját elgondolásával ki fogja egészíteni.

Franciaország is felemeli a katonai szolgálati időt

Az angol minisztertanács összeült — Németország, a szovjetek és Portugália még nem nyilatkoztak semlegességéről

PÁRISBÓL jelentik: A francia kormány tervbevette a katonai szolgálati idő meghosszabbítását. A kormány terve úgy szól, hogy a szolgálati időt két és fél évre emelik fel. A kamara hadügyi bizottsága azonban még ennél is hosszabb szolgálati idő mellett foglalt állást.

Londonból jelentik: Az angol kormány tagjai ma délben minisztertanácsot tartottak. A tanácskozáson Eden külügyminiszter, aki tudvalevőleg bárányhimlőben betegesen fekszik, nem vett részt. A tárgyalásokon szóba került a spanyolországi eseményekbe való be nem avatkozás kérdése is. A minisztertanács elha-

tározta, hogy hétfőre, vagy keddre a külügyminiszteriumba összehívja a nagyköveteket és a követek értekezletét, hogy a spanyol be nem avatkozás részleteit megvitassák. Az angol kormány sürgeti Németországot, Szovjetországot és Portugáliát válaszára, mert ez a három állam még nem jelentette be a londoni értekezleten való részvételt.